

վին առթիւ: Այս հարցին նկատմամբ, Անդիսոյ Վարչապետը՝ Հարույտ Մաք Միլը կը մտածէ թէ Քրանական ներքին խնդիր մը է միայն, և բացարձակ լիազորութիւն ուսումնական է իր ամերիկացի խօսկիցին, որ Տը Կոլի հետ խօսի այդ հարցին մանրամասնութեանց մասին:

Ամերիկան ըշջանակները կը կարծեն որ եթէ գոր. Տը Կոլ յաջողի համոզիլ Այդ դրամառը որ իր վարած այժերիական քաղաքականութիւնը պիտի յանդի դէպի ապատական լուծում մը, այդ պարագան յին Ամերիկա պիտի չվարանի զօրավիդ կանդիլ Յըրանսայի, ՄԱԿի ընդհ. ժողովն:

Լոնտոն մեկնելէ առաջ, Արյոնհառը պիտի անսուր Սպանիոյ Արտաքին նախարար՝ Ֆերնանտո Քաստիէլլայի հետ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԽՐՈՒՇՉԵՎԻ առաջարկց խորհրդային ծանօթ զրագէտ՝ Միխայիլ Շոլոխովի որ իրեն ընկերանայ Միացեալ նահանդներ:

ՓԵՇՏԱՑԻՆ կը հաղորդեն որ Հունդարիան եւ ձափոն որոշած են վերահստատել իրենց զիւանապիտական յարաբերութիւնները որոնք դադրած էին պատերազմէն ի վեր:

ՄԱՄՈՒԼԻ ոչպաշտօնական լուրերու համաձայն, Արտաշելի պիտի ընկերանան կիր եւ 25 տարու տղան, Միացեալ նահանդներու այցելութեան ատեն:

ԼՈՆՏՈՆ պաշտօնապէս հաստատեց թէ Անդիսոյ Եշխատաւրական կուսակցութեան պարագլուխները՝ Կեցքը եւ Պի-վին գէպի Մոսկուա մեկնեցան: Օդանումտենէ առաջ երկու երեւելի ճամբորդները կարգ մը յատկանական յայտարարութիւնները ըրբին: Կեցքը կը յուսայ թէ պիտի կարենայ Մրուշելի մանրամասն կերպով բացարարէլ թէ ի՞նչ է իր կուսակցեան տեսակէտն ու ծրագիրը «հակածիւէկական ակումբի» մասին: Կը յուսայ թէ օդանումտիւնները և վերահստառ ըլլայ մեր առաջարկներուն»: Պ. Պիվըն, իր կարգին, ըստ թէ կը փափաքի «Խրուչենի բերնէն իմանալ թէ ի՞նչ է իր առաջարկը, եթէ երեք համաձայնութեան մը կարելութիւնը երեւել Միացեալ նահանդներու, Անդիսոյ և Խորհ. Միութեան միջեւ, հիւէկական զէնքերու փորձերուն ընդհանումին համար: Մոսկուա հան-նելուն, կեցքը յայտարարեց թէ Պիվըն և ինքը անդամ չեն Անդիսոյ կառարարութեան, ուստի եւ բանակցեան չեն եկած Խորհը. Միութեան հետ: «Այսուհետ անդամութեանը կը կա-սենք համագիտութեանց հետ, այդ համուռու որ մեր այցելութիւնը նոր նպաստ մը կրնայ լրեւ մեր երկու երկիրներու աւելի սերու յարաբերութեանց, եւ լաւա-ցոյն բարեկամութեան մը համար»: Պ. Պիվըն իր բնիկերոջ խոսքերուն միանալով, աւելցուց թէ «այս այցելութիւնը կը կա-սենք համագիտութեանց համար Ռուսերը որ անգլացի ժողովաւրդը բուռն փափաքն ունի որ մշատաեւ հաշութիւն մը հա-ստատուի երկու ժողովաւրդներուն մը հիշեւ: Խորհն անդամութեանը կը հա-մար առնելով որ երկու երկիրները բաժ-նու որոշ սահման մը զոյութիւն չունի: 3000 ժիշտութիւն վրայ երկարող լուսա-յին ըշտան մը նէ և հազիւ 1.400 քիլո-մեթրի վրայ յատակ բաժանումներ կան: 24 քրութիւննէ, Մաք Միլըն եւ Այգրոն-հանուր խօսած են նաեւ այս մասին: Այ-դանառուր մասնաւր խօսակցութիւններ պիտի ունենայ Տիկ. Փանտիթի հետ (Նեհրուի քոյլը) որ Հաղկաստանի դես-պանն է Լոնտոնի մէջ:

ՖՐԱՆՍՈՒՅ Մշակութային նախարարը՝ Մաք Լիմա հասու, որ հարաւամերիկան լուրջութեան երկրորդ հան-գրութեան ուրաքանչ է: Նախարարը որ «Ֆրանսու-կան Մտքի» դեսպանն է, միշտ իսկանդա-գան ընդունելութեանց կ'արժանանայ:

ՕՐ ԱՆԻ ԳՈՃԱԿԻ ՅԶԱՆ

Եւ

Պ. ԲԻՒԶԱՆԻ ՄԵՒԱՍԵԱՆ

Նշանաւած

Հ. Յ. Դ. Նոր Սերումդէն

Պօմն

Շալի

Հ. Յ. Դ.

Դաւիլ

(«Գիայլ») բառերից: Արովհետեւ ալի նըշանակում է նաև «մազ» և փառ «փառք», ժողովածուն կազմողները (Ս. Տարոնցի և Վ. Նորենց) բառարանում շատապում են զրելու «փառահեղ մաղերով»: Այս բառը գտնում ենք թէքեանի հետեւեալ տողի մէջ: «Ծերունիներն ալեւ փառ և կտրիները բոլոր» (էջ 288): Թէքեանը ալեփառ է տառը ծերունիներին, նկատի առնելով, անչուշ, նրանց սպիտակացած եւ ոչ թէ փառահեղ մաղեր:

Զահանդական նշանակում է գարհութելի, առնելի, և ոչ թէ թափառող, մշտաշարժ: Հաւանաբար զահանդական բառը չփաթել է աստանդական բառի հետ:

Բառարանում սխալ են բացարուած նաև խորի, իրերախան, հասառու, ցայգալվա, խամաթիկ, անձիւր, անզիջ, ալք և բազմաթիւ այլ բառեր:

Մուրէն Սեւակի ժողովածուի վկրչում դրուած բառարանը պարունակում է ընդամենը 46 բառ: Սակայն տեսէք, թէ բառեր սխալ սպուզաբանման ինչպիսի փաստեր կան նաև այսուել:

Ասպազէն, ըստ բառարանի տառած բացարութեան, նշանակում է «վահան և զէնք»: Սեւակն իր մէր բանաստեղծութեան մէջ ասում է՝ «ասպազէն քաջեր» (էջ 108): Միթէ՞ կարելի է ասել՝ վահան և զէնք քաջեր: Կասկածից վեր է, որ բառարան կազմող եղ. Պերոսեանը ասպազէն բառին ասպազարք է առաջարկութեան մէջ ասում է՝ «ասպազէն քաջեր»: Սակայն բառէք է ասել՝ վահան և զէնք քաջեր:

Գէրերը, յօլացաւէ, յօլառապէ, երիկամի քարէ տառապոլները պէտք է առատ խնձոր ուտեն: Խնձորը նաև միզել գուցիչ է, կարսաբէ մարմնին թոյնելը: Օգտակար է նոյնպէս ակռաներու փոռումին զէմ:

ԱՌՈՂՋ ԱՊՐԻՆՔ

ԽԵԶԱՐ ԿԵՐԵՔ

Խնձորը համել եւ գեղեցիկ պտուզ մընէ: Կը պարունակէ ջուր, որ ծարաւը կը յագեցնէ, կարեւոր քանակութեամբ ջերմութ կը պարզեւէ: Ա. կենսանիւթեամբ եւ հարուստ է, իսկ Ս. կենսանիւթեամբ տեսակին համաձայն աւելի կամ պակաս է իր գանուի խնձորի մէջ: Խնձորին մէջ կը պարզած կիրառութիւնը:

Բոլոր ծանր հիւանդները առանց վնասուելու կրնան խնձոր ուտել, մահաւանդ կիած: Մասկաւորաբար կը յանձնարար ամի կեղեւը, որ ամէնէն աւելի կը պարունակէ օգտակար տարբեր: Շատեր կը չորցնեն խնձորին կեղեւը եւ եփելով ջուրը կը խմէն երիկամունքը մաքրելու համար: Անձորին առանց դործածութիւնը թոյն չի տար, որ քարեր կազմուին երիկամին մէջ:

Գէրերը, յօլացաւէ, յօլառապէ, երիկամի քարէ տառապոլները պէտք է առատ խնձոր ուտեն: Խնձորը նաև միզել գուցիչ է, կարսաբէ մարմնին թոյնելը: Օգտակար է նոյնպէս ակռաներու փոռումին զէմ:

ԿԻԾՈՐՄԱՆ ՕԴՑԱԿՈՐ է

Կիտրոնը (լևման) եկած է Հնդկաստան: Սբաները զայն տարած են Ափրիկի և Խաչակիներն աւ՝ եւրոպա: Մանօթ է

Ակդրնապէս նշանակել է մինչեւ երեկոյ: Որքան գուարձալի պիսի լինէր, օրինակ, ցերեկ բառի գիմաց գրել՝ մերձ երեկոյ:

Սխալ մէկնարանութիւնները շատ են մահաւանդ Միսակ Մեծարենցի ժողովածուելուն կամ առանձիւ ակռաներու փոռումին զէմ:

Այսուղի գամին բառի գիմաց կարգում ենք՝ «թժրկամայն»: Եակի հայերէնութեան մէջ նկատելով գայթակութեան տարբար անմիջապէս եղրակացրել է, որ խոսքը առիւծի թափ ունենալու ժամին է: Զէ՞ որ առիւծը զօրաւոր կենդանին է և առաջարկութիւնը առաջարկութիւնը:

Այսուղի գամին բառի գիմաց կարգում ենք՝ «թժրկամայն»: Եակի հայերէնութեան մէջ նկատելով գայթակութեան տարբար անմիջապէս եղրակացրել է, որ խոսքը առիւծի թափ ունենալու ժամին է: Զէ՞ որ առիւծը զօրաւոր կենդանին է և առաջարկութիւնը առաջարկութիւնը:

Այսուղի գամին բառի գիմաց կարգում ենք՝ «թժրկամայն»:

Այսուղի գամին բա

ԹԱՐՄ

ՀՈՂԱԿՈՅՑԻՆ ԱՌՋԵՒ

(Ընկ. Գ. ԼԱԶԵԱՆԻ ՄԱՀԱԿԱՆ ԱՌԻԹՈՎ.)

★

Ոչ ոք կը սպասէր իր մահուան: Եւ ու մինչ նախատեսել կուտաւ այս ապաժամ ու գժրախտ վախճանը:

Դաման ճակատագիրը շինայից իրեն: Իր կազմը, առողջ ու առոյշ, չկրցաւ զիմանալ զինք դգեստով հիւանդութեան, երեւութեալէս անվանակ, բայց իրականին մէջ աւելի քան վասնաւուր ու մահացու:

Իր մահէն շաբաթ մը առաջ զործի վրայ էր, ինչպէս միշտ: Կը խօսէր, կը զործի ու կը գրէր իրեւ կատարելապէս առողջ մարդ մը: Անհան բարբառում մը, թէթև վէրք մը կը նեզէր զինք: Եւ այս քան միայն: Կը կարծէնք, թէ երկու բարբառ ու ետք բաւուած պիտի ըլլար ամբողջին եւ նորէն պիտի Ծուկը տեղականացած:

Մէր յոյսերը չիրականացան: Ընդամէնը մէկ շաբթուան մէջ, — « էսկ մէկ շաբաթ, — մէր ընկերը զոհը դարձաւ անհան կարծուած իր հիւանդութեան : Օկտոսոս 25ի առաւան փոխաղբուեցաւ հիւանդանոց եւ նոյն օրը, կէս դշերին, անվելապարձ մէկնեցաւ այս աշխարհէն :

Չարքաշ, յուղիլ չգիտացող աշխատաւոր մըն էր իր ողջութեան: Խառնուածքով « գործոն » էր, ձեռներէց ու գործունեայ: Ամէն բանի կը համէն Յմէն խնդ ու լուծում մը կը զտնէր:

Հանրային գործիչ էր համապարհական պարագան, որնող, հետախուզով միտք մը: Կը հետաքրքրուէր հանրային ընոյթ ունեցող ամէն հարցով: Կուտամանական մը բնկերներու հետ Աթէնքի մէջ հիմք կը դնէ Նոր Օրքի, որ նախ կը հրատարակուի իրեւեւ եռորեայ, հետազային դառնալով օրաթերթ:

Թէրթին կից կը հաստատէ նաեւ հրատարական բաժին մը եւ հետզհոտէ լրաց կ'ընծայէ բարձրաթիւ հատորներ՝ զրական, պատմագիտական, քաղաքական բովանդակութեամբ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին, 1938ի աշնան, կուտակցական եւ հանրային գործիչի պատասխանաւու պաշտօնով կը փոխադրուի Գործիչ եւ միաժամանակ մաս կը կազմէ « Յունարիք » իր խմբազրական եւ վարչական մարմիններուն :

Մինչեւ իր մահը անխափան շարունակաց իրեն վասահուած պաշտօնները ձեռնաւութեամբ ու նուիրումով: Գրաւագուած նենակային աշխատանքն աւելի կը նախընտրէ սեւ աշխատանքը: Իրեն համար ալ կ'ընանք բակը, թէ անվհատ աշխատանքի հերոս մըն էր: Ամէն ուղի էր, ամէն բանի կը հասնէր:

Իր մէջ զօրաւոր էր հանրային ջրոր: Ենշուած հետաքրքրութիւններ ունէր: Իր պատմանամարտափառներուն մէջ անհանգին, կորովի ու եռանդուն՝ աշխատանքն էր իրեն համար ալ կ'ընանքի մէջ, զանուեցաւ մէշտ պայքարարի առաջին դժեւուն վրայ: Պատասխանաւու պաշտօններ վարչապարտ հայտնի մէջ արդէն առաջաւուր մընէր:

Երկրորդ Աշխարհամարտէն ետք, նը վիրտեցաւ նաեւ պատմագիտական ու սումնասիրութեանց եւ յաջորդարար չըրատարակցից պատկանէի հատորներ՝ մէր յիշափոխական դէմքերուն հայ Գատին:

Օժուուած էր կազմակերպելու բացառիկ չնորդներու ու գործունեաց մընէր կը զորդ էր գործունեաց մընէր:

Հանրային գործունեաց մըն էր: Ոչ լաւագու մէտք մընէր կը հաստատէ նաև կարծիք ու պատմագին Առաջին պատերէ ըստ, թէ իրատես էր, որքան կարելի է իրատես ըլլալ այս խառնակ օրերուն:

Օժուուած էր կազմակերպելու բացառիկ չնորդներու ու գործունեաց մընէր կը զորդ էր գործունեաց մընէր:

Ամէն կը զորդներու մընէր կը հաստատէ նաև կարծիք ու պատմագին Առաջին պատերէ ըստ, թէ իրատես էր, որքան զինք մընէր հայ Գատին:

Խորհրդային իշխանութեան հաստա-

տումէն անմիջապէս ետք, սպարապետ նազարէկ կեանի հազար չինք հարիւր սպաներու հետ կ'աքսորուի: Դառն ու զամանակի ճակատագիրը ունեցան այս սպան նիւրը, որոնց մէջ շատեր չըդիմացան ցոր ամին, անօթութեան ու շարչարանքներուն եւ մեռն աքսորի ճամարու վրայ կամ աքսորավայրին մէջ:

Գարրիէլ Լաղեան այն քիչերէն էր, ու րոնք հրաշքով ապատեցան սպայի մահէ:

Մէր ողացաւալ ընկերը կը յաջողի, ուրիշ բախտակիցներու հետ եւ անոնց կարգին, անցնիլ արտասահման: Քիչ ետք կը ծագի հելլինեթիւթեարք պատերազմը: Գ. Լաղեան կը մանէ յանական բանակը, ըստու պատիճանով: Յոյներու պարտութեան մէր կը համար կ'անցնի լուսական ըլլար ամ բողոքին եւ նորէն պիտի Ծուկը տեղականացած:

Իր մահէն շաբաթ մը առաջ զործի վրայ էր, ինչպէս միշտ: Կը խօսէր, կը զործի ու կը գրէր իրեւ կատարելապէս առողջ մարդ մը:

Գարդունի ու ձեռներէ լուսական պատասխանի աշխատանքի վրայ էր, մասնաւ կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Գարդունի ու ձեռներէ լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

Երկրորդ Աշխարհամարտի նախօրէին անհան առաջաւուր մընէր կը համար կ'անցնի լուսական պատասխանի աշխատանքի մէջ:

ՎԵՐԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

★

Խորհ. Միլութեան մենատէրը, վերջա պիտի մեկնի Ամերիկա առանձնակի տեսակցելու համար նախապահէն հետ առ ու յաջողեցաւ հրաւակը սպասութեան մէջ կը կարուս ու ունէր յաջողեցաւ հրաւակը սպասութեան մէջ կը կա

տեսնէ խորհրդային վարիչներուն մօս :

Գերմանիոյ Տնահասութեան նախարար լուսպիկ էքնարտ կը կարծէ թէ Արեւ-մուտք մէծկակ փոխատութեամբ մը կրնայ քաղաքական լարսածութեան վերջ տալ : Խրուչեւ պէտք ունի արեւմտեան օժանդակութեան, որովհետեւ ոստում մը կատարեց եօթնամեայ ծրագրով, վայ թէ ծրագիրը ձախողի : Խրուչեւ զիտէ թէ ինչ կը սպասէ իրեն այն ատեն : Իր զիրքը շատ զօրաւոր է այժմ, բայց զեռ Սթալինը չէ : Ընդունայն չէ որ պատեհութեանը ներկայանալուն կը քննադատէ իր հակառակութեար, թէպէտ հետագումած էն Մուկուտային : Եօթնամեայ ծրագիրը լիովին յաջապէտ է, ոոյն իսկ սկիզբէն լուարդիւնքներ տալու է, բայց կը պահանջէ ելմտական հակայական ճիպ մը : Անկարելի է որ Խորհրդային Միութիւնը կարենայ վերցնել ծանրութիւնը, մանաւանդ որ չսկայ ծափէեր կը կատարէ սպասարին - ման համար, փոխատութիւններ կը կատարէ թերամ երկիրներու քաղաքական նախատակներով : Ամերիկայ յարաբերական տկարութիւնն մը ունի, որուն նաևն է տուարի տկարութիւնը, Խ. Միութիւնը աւելի ծանր գժուարութեան տակ կը զտեսի քանի որ զուրի է ամերիկան հարստու - թենէն :

Խրուչեւ խոստացաւ բարձրացնել եր - կու հարիւր միլիոն թուսերու ապրուստի մակարդակը եւ պէտք է որ պահէ իր խոստումը, թուսերու չնի կրնար այլեւս սեպմել իրենց զօտին :

Գերման հոյակապ ելմտագէտ մը կաս - կածելի կը զտէն Մորհրդային Եօթնամ - եայ ծրագրին իրազորումը, ոոյն իսկ եթէ նուալին սպասարինման ծախքերը եւ զաղորի թերամ եր - կիրների փոխատութիւնը : Արեւ-մրտեան օդնաւթիւնը, ելմտագէտին հա - մաժայն, անհամեցաւ է Խորհրդ . Միու - թեան : Խրուչեւ Լայֆցիկի մէջ յայտնեց թէ պէտք ունի արեւմտական Գերմանիոյ օժանդակութեան : Հոն զովարանեց Քը - րուփի Տունը եւ բաժակ բարձրացաց Ալ - ֆրես Քրուփի կենացը : Միլիոյեան Պոնի մէջ յայտնեց թէ առեւտրական յարարի - րութիւններով կարելի է լուծել քաղա - քական ինդիբները Մուկուտա Պոնէն ինդ - րեց մէկ միլիոն մարդէ վարկ մը գերման հարտարուեստական արտադրութիւն - ներ ստանալու համար :

Հաւանական է որ ուսւ - ամերիկան հանդիպաւմին անտեսական ապդակը կա - րեւոր գեր մը կատարէ :

Ի՞նչ զիշմամ պէտի կատարէ Վարչապե - տը, Պերլինի չուրչ, պէտի հաւանի՞ Գեր - մանիոյ միլութեան, պահէնով արբանեակ երկիրները : Ուր պէտի մնան այն ատեն չոնդալից խոստումները Հունդարիոյ եւ Լեհաստանի սպասարկութեան : Ժողո - վուրդներու ինքնորոշման սկզբունքին համաձայն Սոմալիներն ալ անկախութիւն կը ստանան եւ Եւրոպայի ժողովուրդները ազատ չեն ինքնորոշման :

Եթէ տեղի որուի Պերլինի համար,

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԵՐԱՓԻՇՏՆԵՐ

ԳՈՒՐԳԷՆ Մ. ԱԼԵՄՇԱՅ

« Սովետական Հայաստան » ամսաթերի Յունիսի թիվին մէջ, Թրանսահայ և - բաժիշտներ խորագրին տակ, Շիցիկեա Բրուտեան հետեւեալ տողերը նուիրած է Փորդէն Մ. Ալեմշահի :

Հայ ժողովրդի զանոն մակատագիրն է կիսել նրա չնորմակիրց մէկը՝ Թուրքիայից Վենետիկի, առա Փարիզ գաղթած եւ իր վարդամ մահը հետաւոր Ամերիկայում կատած երգահան զեկավարը խմբավար Գուրգէն Ալէմշահը : Մորագէս սիրում էր Ալէմշահը, բոլոր Հայերի հայրենիքը՝ Հայաստանը : Այդ սիրոյ հշմարի արայայաւութիւնը նրա ստեղծագործութիւններն են, միներգներն ու խմբերները, համանական մակարեւը, որոնց մէջ ներգրածուած է Հայրենասէր եր - գուհանը՝ իր պաղային երածատական լեզուով խօսելու ժիրքն ու չանքը : Նրա « Իմ Երգը », « Իմ Ճակակը » մէներգները, « Մեր պար - ատիզմ » , « Անուշիկ և ալ ջան » խմբերունը, մէր հայրենիքը պատերազմը և անմաններից մէջ, յամանական աթափառութիւնները, որ տեղի կ'ունեն - նան իր երկիրն մէջ : Նախարարը ըսած է « Մեր Հայրենակիցներուն մէջ նախա - դապայացին եւ ձայնական երկը զեղար - ուեստական բարձր մակարդակով գրուած զորէն էր են :

Ալէմշահը բաղմից կարուով ու թա - խիծով ասել է, թէ՝ « Ամէն ծադիկ իր չողում է բաւուում, ու որքան էլ ջանանք մենք մէր հայրենիքի սահմաններից գորս, չենք կարող հասնել կատարեա - լիւում » :

Ալէմշահի հայրենանաւէր զործունէու - թեան գրսկերումներց մէկն էլ նրա եւ բաժտական - հասարակական զործունէութիւնն էր : Ամրագէտ սրտով նա ձպութիւն էր հայ երգը հացնել պանդուիստ Հա - յերի սրտին, օտարութեան մէջ զիր հանել եւ վառ պահէ Հայ աղջային մակոյթը : Բարձր զնահատանքի արժանի է Ալէմշա - հիք, ինչպէս եւ նրա զեկավարը երդչա - խմբերի եւ նուալամիմբերի Հայրենանաւէր աշխատանքիքը : Ի զէպ Ալէմշահի պապակիր եւ անսախիք բոլոր սահեցադապութիւնները պահւում են Հայկական թանրարանի եւ բաժտական բաժնութիւն :

Կարող պէտի զայ Գերմանիոյ : Խրուչեւ չպատակին է Ամալանական Ռւխտի քայլքա - յում եւ յարմար ժամանակը գտած է բանակակեցներու Ամերիկայ կը պատրաստուի նախական չանքերուում էր, խաղա - զասիբական չանքերուում քուչներ պաշաճու - վիկուու : Անզիլոյ մէջ ընտրութիւնները մօտ են, պահանուուկանուում եւ աշխատաւուրական չանքերուում էր հանդապայած չանքը : Հունի ժամանակ չէ այս պահանուում էր հայտնի չէ թէ ո՞ր քանը յարուած է :

ՀԱՅԻ ԱԼԻՐ ԿԻՆԵՐԼ ԿԻՇԽԵՆԵՆ

Ամբողջ Մալեղիոյ մէջ, այլ մարզիկը բուռն շահագրուութեամբ կը վիճն յա - ռաջիկայ ընտրութեանց շուրջ, բացի ըսր - ջանէ մը, ուր քաղաքականութեան մասին խօսողները կիներն են, մինչ այլ մար - զիկը խելօփիկ մը նստած՝ մտիկ կ'ընեն :

Խոկապէս, աւելի քան չորս հարիւր տարիէ ի վեր, նեկրի Սեպիլանի շրջանի այր մարդիկը իրենց կիներուն ինամակա - լութեան տակ էր զտնուին : Այդ կիները մայրատիբական վարչաձեւի մը առանձ - նաշնորհները կը վայլին եւ լսու կամս իրենց ընտանիքները կը կառավարեն : Հողերն ալ անոնց ձեռքը կը գտնուին եւ իրենց մականունները կուտան այն այլ մարդոց, զորս իրը տմուսին կ'առնեն :

Այդ ցեղի այլ մարդիկը մասնաւոր Հա - կուու ունին թափառական կեանք մը ապ - բերու, թերեւս նոյնիսկ առաջարարը, իրենց կիներուն եւ զոքանչներուն լուծէն ազատաւու համար : Հին զարերուն, ցե - զոպանները ճեղանակութեամբ էր կ'առնեն :

Անկապէս, աւելի քան չորս հարիւր տարիէ ի վեր, նեկրի Սեպիլանի շրջանի այր մարդիկը իրենց կիներուն ինամակա - լութեան տակ էր զտնուին : Այդ կիները մայրատիբական վարչաձեւի մը առանձ - նաշնորհները կը վայլին եւ լսու կամս իրենց ընտանիքները կը կառավարեն : Հողերն ալ անոնց ձեռքը կը գտնուին եւ իրենց մականունները կուտան այն այլ մարդոց, զորս իրը տմուսին կ'առնեն :

ՀԱՅԻ ԱԼԻՐ ԿԱԲԻԿԱՅ ՎԱՐԴԱՐ

Անկապէս, աւելի քան չորս հարիւր տարիէ ի վեր, նեկրի Սեպիլանի շրջանի այր մարդիկը իրենց կիներուն ինամակա - լութեան տակ էր զտնուին : Այդ կիները մայրատիբական վարչաձեւի մը առանձ - նաշնորհները կը վայլին եւ լսու կամս իրենց ընտանիքները կը կառավարեն :

Անկապէս, աւելի քան չորս հարիւր տարիէ ի վեր, նեկրի Սեպիլանի շրջանի այր մարդիկը իրենց կիներուն ինամակա - լութեան տակ էր զտնուին : Այդ կիները մայրատիբական վարչաձեւի մը առանձ - նաշնորհները կը վայլին եւ լսու կամս իրենց ընտանիքները կը կառավարեն :

Անկապէս, աւելի քան չորս հարիւր տարիէ ի վեր, նեկրի Սեպիլանի շրջանի այր մարդիկը իրենց կիներուն ինամակա - լութեան տակ էր զտնուին : Այդ կիները մայրատիբական վարչաձեւի մը առանձ - նաշնորհները կը վայլին եւ լսու կամս իրենց ընտանիքները կը կառավարեն :

Անկապէս, աւելի քան չորս հարիւր տարիէ ի վեր, նեկրի Սեպիլանի շրջանի այր մարդիկը իրենց կիներուն ինամակա - լութեան տակ էր զտնուին : Այդ կիները մայրատիբական վարչաձեւի մը առանձ - նաշնորհները կը վայլին եւ լսու կամս իրենց ընտանիքները կը կառավարեն :

Անկապէս, աւելի քան չորս հարիւր տարիէ ի վեր, նեկրի Սեպիլանի շրջանի այր մարդիկը իրենց կիներուն ինամակա - լութեան տակ էր զտնուին : Այդ կիները մայրատիբական վարչաձեւի մը առանձ - նաշնորհները կը վայլին եւ լսու կամս իրենց ընտանիքները կը կառավարեն :

Անկապէս, աւելի քան չորս հարիւր տարիէ ի վեր, նեկրի Սեպիլանի շրջանի այր մարդիկը իրենց կիներուն ինամակա - լութեան տակ էր զտնուին : Այդ կիները մայրատիբական վարչաձեւի մը առանձ - նաշնորհները կը վայլին եւ լսու կամս իրենց ընտանիքները կը կառավարեն :

Անկապէս, աւելի քան չորս հարիւր տարիէ ի վեր, նեկրի Սեպիլանի շրջանի այր մարդիկը իրենց կիներուն ինամակա - լութեան տակ էր զտ

Աշուո Պատմագրեան ամենախոր վշտով յայսուում է իր կեանքի և իր արուեստի անզուգական ընկերոջ՝ երգչուհի:

ԱՌՈ ՊԱՏՄԱԳՐԵԱՆԻ

Պատմաղէտ մաշը, որ տեղի ունեցաւ 0 - դոսոս 25ին, Յիւրիիի մէջ, վիրաբուժական ծանր զործողութեան հստեւան քով:

ՆՈՒԷՐ

Լեռն Սուքիստանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի Պ. Յովսէփ Օհան - եան հազարական Փրանք կը նուէրէ «Հայ - Բոյժ»ին և «Յառաջ»ին :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Ներսէս Սապունճեանի մահուան առթիւ գործունեան ընտանիքը (Մարտէլ) 10000 Փրանք կը նուէրէ Աղքատախմաճին : (Սահան «Յառաջ»ին):

ՄԱՐՍԻՑԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Եկեղեցին վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի մասնաւոր հանդիսաւոր հոգեհանգստ պիտի կատարուի Մայր Եկեղեցին նախկին վաստակաւոր դպրապես ողբացեալ:

ՅԱԿՈԲ ՄԱԼԱՔԵԱՆԻ

և զպրախումբի նախկին անդամուհի իր քենիբն:

Օր. ԳԱՅԵԱՆԻ ՔԻՐԱԶԵԱՆԻ

իշտառակին, ներկայութեամբ ընտանե - կան պարագաներու:

Հանդուցեաներուն յիշտառը յարգող - ները կը հրամիրուին ներկայ գտնուիլ:

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՒ ԵՒ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ**ԱՄԷՆՈՒՆ ՏԱՐԵԳԻՐՔԸ****ԿԱՐՈ ԳԷՈՐԳԵԱՆԻ**

1959 - Զ. ՏԱՐԻ

640 մեծադիր էջերով, 300 հիմ ու նոր նկարներով եւ բազմաւեսակ նիւրի - րու կարգին նաեւ ֆրանսայի գա - ղուրին վերաբերալ ընդարձակ քա - ծինով (170 էջ):

«Ամէնուն Տարեգիրք» հետաքր - բական իրատարակութիւն մըն է ա - մէնուն համար :

Հատորը կ'արժէ՝ լաթակադը 1700

Փրանք և թղթակադը՝ 1400 Փր. : Դիմել՝ Փարիզի մէջ Հ. Սամուէլ, Մ. Պարամեան և Հ. Բալուեան դրատուներուն և «Յառաջ»ի խըմ - րադրատունը, իսկ գաւառաներու մէջ՝ Տարեգրքի ներկայացուցիչներուն :

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԿ

Թիւ 10
ԱՆԴԱՍԱՆ Գրականութեան
Արտեստի ԱՆԴԱՍԱՆ
Հայ եւ Օտար գրականութեան
ԱՆԴԱՍԱՆ

Խմբագիր
ԲԻՒԶԱՆԴ ԹՕՓՈՎԵԱՆ
46, Rue Richer - PARIS (9)
Գիմ՝ 1200 Փրանք
Արտասահման 4 տուլար

ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԻԼԵԱՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6.

Չեքու Պարագան 1278-35

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԱՀԱՆՁ ԱՐԱՆՑ ԵՐԳԻ, ՇԱՀԱՆ ՇԱՀՆՈՒԻ, Գ. Սապագր.	600 Փր.
ԳԻՐՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀԻ, ԵՂԻՇ ԶԱՐԵՆՑ	600 Փր.
ԱՅՆ ՕՐԻՆ Ի ՎԵՐ, ԱՅՆ ՕՐԻՆ ԱՄԴԻՆ... ՍՈՍ ՎԱՆԻ	600 Փր.
ԿՈՏՐԱՇ ԽԱՉԵՐ, Պ. ՄԱՍԻԿԵԱՆ	500 Փր.
ՄԵՆՔ ՀԱՅԵՐՍ, Ս. ՇԱՀՊԱԶ	500 Փր.
ԱՐՄԻՆԵՐԸ ԱՆՎԱՍԻՆ Մէջ, Կ. ՓՈԼԱՏԵԱՆ	1000 Փր.
Կ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ԶԳԵՐԱՆԱՄ, ՏԻԴՐԱՆ ԻՐԱՆԵԱՆ	500 Փր.
ԱՌԱԲԱՆ ՄԱԽԻՎ ԳՐԱՎ	

ՃՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Լիոնի Եկեղեցաէն Տիկնանց Միութիւ - նը չնորհակալութեամբ ստացաւ հստեւ - եալ նուէրները, ի նպաստ Լիոնի Եկեղեց - ույ վնութեան .

Փոն տր Եկրիկն արձարանապես Տէր և Տիկին Պէրժանէ հազար Փրանք : Ամի - րիկայէն Տիկին Եկաւեանէ հազար Փր. : Շասէն Տէր և Տիկին Գալուստ Տօնիկեա - նէ, իրենց դաւկին զինուորութենէ զար - ձին առթիւ երկու հազար Փրանք : Տիկին Մաքրուհի Զիվիճանէ հազար, Պ. Զենոր Տուրիկեանէ հինգ հարիւր, Ուժն հանգուց - եալ Մաքրիրոս Յոհաննէսեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի Պ. Յովսէփ Օհան - եան հազարական Փրանք կ'ազար, Պ. Զենոր Տուրիկեանէ հինգ հարիւր, Ուժն հանգուց - եալ Մաքրիրոս Յոհաննէսեանի մահուան առթիւ փոխակելի մէկ անգամ իրատարակելի եւ նշանակուած ծաւալով ազ - դիրու համար են:

ՍԱԿԱԳԻՆ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒԻ

Մէկ ԱՆԴԱՄՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱՀ	2.500 Փր.
ՀՈԳԵՀԱՆ ԳԻՍ	1.500 Փր.
ՅԱՀԱԿՑՈՒԹԻՒՆ	1.000 »
ՃՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ	1.500 »
ՀԱՐՍԱՆԻՔ, ՆՇԱՆՏՈՒՐ	2.000 »
ՆՈՒԻՐԱՍՈՒՈՒԹԻՒՆ	1.000 »
«ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ»	1.000 »
«ԿԸ ՓՆՏՈՒԻՐ»	500 »

Այս գիները մէկ անգամ իրատարակելի եւ նշանակուած ծաւալով ազ - դիրու համար են:

Կամինիկ վնարումը պարտաւորիչ է:

Առեւտրական կամ այլ ազդերու մասնաւոր պայմաններուն համար դիմել վարչութեան:

ԴՊՐՈՅ. ՏԻԿՆԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՐԱՆ

—

1959 - 1960ի գպրոցական տարեշրջանի արձանադրութիւնները բաց են : Ամէն անոնք որ կը փափաքին իրենց զաւակները արձանագրել, պէտք է փութան այժմէն իսկ գիմնել Հաստատութեան Տնօրէնու - թեան :

Դպրոցական կը հետեւի պետական լի - սէներու պատունական ծրագրին, աշա - կերտուհները կը պարտասէ պրէվէի եւ պաքալը յարէ քննութիւններուն, տալով նաեւ անոնց հայեցի դաստիարակութիւն, հայերէնի, գրականութեան, պատու - թեան եւ կրօնի ծանօթութիւններով :

Դիմել՝ 1 Պուլվ - տիւ նօր, Լը Բէնսի : Հեռաձայն՝ Լը Բէնսի 172:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Երկաւարի առաւու Սեպտեմբեր 21 : Ծնողքները կրնան իրենց զաւակները զպրոց առաջնորդել կիրակի իրիկուն կամ երկուշարթի առաւու :

ՍԱՄՈՒԵԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ**ՎԱՐԺԱՐԱՐԱՆ****ՎԵՐԱՄՈՒՏ**

Երկաւարի առաւու, Սեպտեմբեր 21 Ծնողքներուն բացարկի գիրութիւնները ընտանյալ համար, արձանա - գրութիւնները պիտի չարանակ - ուին մինչեւ վերամուտին օրը :

Collège Arménien S. Moorat
26, Rue Troyon - SEVRES (3 & 0). Tel. OBS. 18-28

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆ. ԵԿԵՂԵՑԻ

8 bis, Rue des Ternes

Այս Կիրակի առաւու, Ժամը 10.45ին, Կը խօսի վերամուտուելի ՍիՍլեան :

Imprimerie Spéciale

du Journal « Haratch »

ՇՐԱՐՆԵՐ ԴԵՊԻ ԽՈՐՀՐԴԱՑԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ**ԱՐԱԴ ԵՒ ԼԱԿ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ**

ԱՇՈՒՆԾ կարգայ: Յիշեթէ՞՞ ձեր մերաւուր ազգականները եւ առաջ ուշանալու ծրաբնը ԴՐԿԵՑԻ՞՞ անոնց:

Ձեր առաքումներն համար ունին առաջնակարգ պարագաներ, ամենին նպաստաւոր զիներով. Զուտ բուրգէ կերպաներ, Հիւս - ուածեղէն, ճերմակեղէն, կօշիկ, զուլպայ, ժամացոյշ:

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ կերպաներու եւ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՇԵԽՆՈՅԹ գլեսակնին ճողի ընտրութիւն... զործառունի կինով արտածում:

Մաքսի, ապահովալը ութեան, ծրաբումի, արտածումի արտօնու - թեան եւ ամէն ուրիշ ծախքագրանքներուն ծախու զիներուն մէջ են:

Երէ ձեր գնումները մեր խանուքներուն մէջ կատարիք, առաքու - մերուն համար աւելի նպաստաւոր զիներ կը վերապահեն, 2.500 Փրանք՝ 20 Ժիլոնց ծրաբին համար:

Ուրիշ ՏԵՂ ԳՆՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼ Ա.Օ.Ա.Զ., ՄԵԶԻ Ա.Յ.Ե.Ց.Բ.:

SICOMEX

Téléphone :

OPE. 67-77

20, Rue Royale, 20

PARIS 8.

Métro :

Madeleine et Concorde

ՀԱՅԱՆԴԻ-ՏԻԿՆԱ ԳՐԻԴՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ**ՀԱՅԱՆԴԻ ԵԱՐԱՐԱՆ ԵԱՐ**

Ֆրանսական - հայկական եւ կովկաս - եան ընտիր կերպակուրներ

~~~~~

“ԲԵՐԴԻՆ ՏԵՐՈ”

ԻՐ ԱՆՁԸ

Պարագաներուն համեմատ եւ տօնական ու պարզ օրերու համար փոխութիւք փառու - շալվարին մէջ՝ արտասոց բառերու, արժանի հասակ մը; Գուուրը բարձր, վկար շիտակ եւ ճիշդ ու ճիշդ կուոզալիկ բառին իմաստը լայնօրէն պատկերացնող արտայայտութեամբ՝ երբ կը քայլէր; իսկ երբ կը խօսէր, ամէն ինչ արտակարգ ըլքունութիւն մը կը ստանար, մանաւանդ գլուխը որ այս անգամ իր առանցքին վըրայ դարձող ճախարակի մը երեսոյթը կառնէր եւ այս ամէնքին հետ ձեռքերու թատերական շարժումները:

Աչքերը տարօրինակ շարժականութիւն մը ունէին, ամէն բանի հսկելու դերին մէջ, որոնք դիւրազդիր բան մը ունենաւ զատ խելքի եւ ուշիւնութեան նշաններ էն եւ որոպես ներմակը թեթեւ մը դուրս՝ կը տիրապետ բիբերուն թումը:

Ահա մեծ մարդը իր արտաքին զինամը թերքով, տարօրինակ արագութեամբ շարժման մէջ դրուելու պատրաստ, երբ սրեւէ բանի մը համար մէկու մը հետ պիտի խօսէր: իսկ երբ կը սկսէր խօսիլ, այնքան յորդահու էր որ դիմացինին կը մարդ մարդանձի:

Եթէ թաղեցին բարյական եւ մարմնական հանդունութիւն մը դուած էր այս տեսակ պատկերազդր մարդու մը եւ իր դարաւոր բերդին մէջնեւ, — հետանաքը մէկդի դրած, — առանց պատճառի չէր եւ կանուիչ դիտած էր անոնց միջնեւ ներքին եւ արտաքին ներկայալի կապի մը դոյութիւնը անուրանա - կերգուցած անձը, «Բերդին Տէրը»:

Հաւանականութիւն բանենք թէ ենթադրութիւն, ոչ ոք մտքէն անցուցած էր, ոչ մինչ մի միւր, ՚չ ալ միւր: Մինչեւ անգամ կարապետ աղա ինքն ալ կ'անդիտանար որ իր երակներուն մէջ պարթեական եռաց ցող արիւն կար եւ ասիկա ցոյց կուտային իր հասակին հետ, իշխանական չափանիքի դիմացքը եւ մանաւանդ հրամայելու սովորութիւնը: Եւ եթէ իր դուռզութիւնն ու ամրարտաւանութիւնը մէկ դի դնենք իրերեւ ստացական, կը մարդ մէջ տիր - բական ընթացքը եւ մանաւանդ հրամայելու սովորութիւնը: Եւ եթէ իր դուռզութիւնն ու ամրարտաւանութիւնը մէկ դի դնենք իրերեւ ստացական, չափանիքի դիմացքը եւ մանաւանդ հրամայելու սովորութիւնը: Եւ եթէ իր դուռզութիւնն ու ամրարտաւանութիւնը մէկ դի դնենք իրերեւ ստացական, չափանիքի դիմացքը եւ մանաւանդ հրամայելու սովորութիւնը:

Իսկ եթէ նմանութիւն մը փորձել ու գիւնք, պիտի բակնք թէ տարիներով անխամ մնացած եւ վայրենացած ծառն էր ան, որուն պոտեները ժամանակի ըն - թացքին կորսուցուցած էր աղնիք:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, կը մարդ մէջ դիմացքը եւ մանաւանդ հրամայելու սովորութիւնը: Եւ եթէ իր դուռզութիւնն ու ամրարտաւանութիւնը մէկ դի դնենք իրերեւ ստացական, չափանիքի դիմացքը եւ մանաւանդ հրամայելու սովորութիւնը:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ: Արտաք - նապէս անոր պարապներուն շքեղ կը բաւածածք եւ պարիսպներուն անուր պարիսպներուն անուր:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք իրերեւ ստացական, ինչ դնենք իրերեւ ստացական, անգամ անոր տէրը աղքատ:

Ինչ դնենք

ԸՆԹԵՐՑՈՂԻ ՏԱԳԱՎԱՊ

ԵՒ

ԳՐՔԻՆ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐԸ

Պ.

Այս խնդիրներուն առնչութեամբ , հայրէն զիք կարգացողներու տաղնապը , համեւարար հայ զրականութեան ճակատագիրը կը ներկայանան մեր ուշադրութեան :

Ճակաւին հարիւր տարի առաջ Պոլսոյ մէջ կային զրական , բանասիրական գործերու համար մեկնասաներ : Հիմա պայտագունդուն մէր համար համար մանական գործերը փոխուած են : Այս առանձ ժողովութիւնուն ու թէ ապագապահապանման համար այլ՝ «Գրիք կարդայու միջոցաւ մատարական մշակման հասնելու» : Այսօր կը խնդրենք , որ մէր պատասխներն ու երիտասարդները գոնք քիչ մէր հայերէն եւ իրենց ազգային պատմութիւնն ու աշխարհագործութիւնը ուրովին : Արոյն հայերէն արտասահման մէջ մէծցող ու օտար կրտական հաստատութիւններ աւարտուու արտարկել : Այս միայն տկար ու դժոյն զարծերը , այլ մէր ինտուած լու ձևագիրներուն համար հայ ընթերցող չափանիկ գործութիւններուն համար աւարտուու գարական հաստատութիւններ աւարտուու գարական հաստատութիւնները :

Մեր մատնանշած , հայերէն զիք ու թէրթ կարգացողներու տաղնապը տարուէ տարի կը խորանայ : Այս միայն տկար ու դժոյն զարծերը , այլ մէր ինտուած լու ձևագիրներուն համար հայ ընթերցող չափանիկ գործութիւններուն համար աւարտուու գարական հաստատութիւններ աւարտուու գարական հաստատութիւնները :

Աներիկային ընթերցող բարեկամունքի մըն է , որ կը գրէր կերծերս հետեւեալ պարզ տողերը : «Հիմա զիք կարդացուութիւնն էն , այս առ շատ քիչ չէր թէրթերու խմբագրութիւններուն մօտ քննութիւն մը կատարել : Յ. Մանաթեան իւ աշքերով տեսած է հետեւեալ տիսուր պատերը :

Հայ զիք մը զաքի : Տիկինը ըստ թէ մէր հայ զաքագունդուն կարգաներու վարդուուները վարը շատ զիք գրերէն , որ թուղթ հաւաքուները տանին , կ'ու զիք անդամ մը նայիլ : Անտուկը տակն ու վրայ ըրի : Խաֆֆիլ «Խենթ»ը , «Խաչապողի Յիշատակարանը» եւ «Դաւիթ Բէկը» եւ ուրիշ թարգմանութիւններ գտայ , կազմուած նետեր էնին :

Աւելի քան պերճախօս է այս պատկերը : Եւ թափին այն ազգային հեղինակն է , որ սերունդին կրթած ու զատիշարակած է : Նոր սերունդի ներկայացուցիչները դժբախտաբար հայեցի զրականութեան ու պատմութիւնն ընթերցողներ չեն : Տարիներ առաջ ու նոյնին , ու թուղթ հայ զիք կը համար հայ ընթերցող չէն :

Աւելի քան պերճախօս է այս պատկերը :

Տօքթորը բարձրահասակ , ոսկրուու ու նիշար մարդ մը , իմ դէմի սենեակիս վարձակալն էր , այն տանը մէջ ուր կը բանակի :

Հանունին — հայի յիսուն տարու կար — հանգստեան կոչքը էին զինքը , սրտի հիւտանութեան մը պատմասուտ , ուրուն մահացու հանգամանքը հաստատուած էր :

Իր մէրձաւոր մահուան զիստակից այս մարդիք կաւէ արձանի մը անվրտով դէմք քը անէն տիսեն :

Լիքանապութիւն սրմարանին հաստատացարդներէն մէկն էր ու ամէն օր անխմտա կը դանէնէիր զինքը հան , կէս օրէն վերջը , աջ կողմի կարմէր թաւէէջ նըս ուստանին վրայ : Քօնկալի բարձրութեամբ մը առ կը մէր սուսաւութիւն մը ըստ մահացու հանգամանքը հաստատուած էր :

Իր մէրձաւոր մահուան զիստակից այս մարդիք կաւէ արձանի մը անվրտով դէմք քը անէն տիսեն :

Արական լոյս կը տեսնէին : Վաւերական վրկայութեան մը համարական գործերու հետպէս պակացացան , համեւելու համար հինգի : Այս նուազումը արգիւնք չէր անտարակոյա հեղինակին ու լեզուին բացառիկ գուռաւութիւններուն : Նոյնը պատահած է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն : Արեւ կը զրական գորք , իմ կամ պատմուածք , չինդ հարիւր օրինակ տալ իններու հնին ու լեզուին բացառիկ գուռաւութիւններուն : Արեւ կը զրական գորք չինդ հարիւր օրինակ տալ իններու հնին ու լեզուին բացառիկ գուռաւութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթէ կիրակի գործ է անչուշ ուրիշ հեղինակին ու բարձրութիւններուն :

Յ. Մանաթեան կը կարծէ՝ կամ կը հաւատացաւ որ եթ

ՖՐԱՆՍՈՅԻ անկախ երեսից հանդիպությունը՝
ժամ մաւրգատ մեռաւ առջի օք, կառքը
վարած առնեն, զահ երթալով սրանի սոսո-
հապի մը: Ֆրանցատ, 57 տարեկան էր եւ
Ազգ. ժողովի փախ - նախագահը :

ՇԱԲԺԱՆԿԱՐԻ ՎԱՆԵՄԱԿԻ փառատոնը
վերջացաւ Կիրակի օր: Առաջին մրցանա-
կը արուեցաւ երկու իսական ժամա-
վաներու՝ Առաջինին: «Զօրավար Տէլլա
Բովենէ»ին եւ Մոնիչելիին: «Մեծ պա-
տերազմին»: Լաւագոյն բեմական ժեման
մրցանակը արուեցաւ Շուշտացի՝ Պեր-
մանի: Լաւագոյն գերասանները նկատ-
ուեցան՝ ամերիկացի ճէյմս Սթիվոնը
եւ Ֆրանսուէի Մատրէն Ռուէնսոն:

ՔԱՆԱՑՈՅԻ Փրոֆ. Լինը Փառուլինկ
որ Նոպէլեան մրցանակաւոր է յայտարա-
րեց թէ, վերջն տասնըշորս տարուան
մրցացին կատարուած հիւէշական փոր-
ձերու հետեւանքով, մէկուէս միլիոն
հոգի պիտի մեռնին: Յայտնի փրօքէսէ-
րը աւելցուց թէ ամէն մէկ փորձի հետեւ-
անքով 30էն 60 հազար հոգի պիտի մեռ-
նին:

ՄԱՐԻՏԱԿԱՆ Արարիոյ թագաւորին եւ
նախագահ Նասրի խօսակցութիւններէն
ետք, Գաջիրէի մէջ Հրատարակուեցաւ
պատասխանական զեկոյց մը որուն մէջ արար
երկու զեկավարները կը շեշտն իրենց
համաձայնութիւնը՝ «ազատագրելու հա-
մար արար ժողովուրդները օտար լու-
ծերէն»:

ՖՐԱՆՍՈՅԻ մեծագոյն հարտարար-
ուեստագիտներէն՝ Մարտէ Պուսաք Փա-
րի վերադարձաւ երեք օրուան այսելու-
թիւն մը տալէ ետք Խորհրդ: Միութիւն:
Պուսաք ահամկցութիւն մը ունեցած է
Խորչեւի հետ Միջազգային կացու-
թեան չուրջ, եւ այս առթիւ յայտարա-
րած է թէ մէջազգային յարաբերութեանց
զարգացումը Երնայ նկատի առնուիլ լա-
ւատեսութեամբ: Պուսաք Մոսկուա զա-
ցած է Փարիզի խորհրդային զեսպանին
հրաւերով:

ՀՐԱՄԱՆԱԿԱՆ ԵԼԱՐ ԵՒ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ
ԱՄԷՆՈՒԻՆ ՏՈՐԵԳԻՐՔԸ
ԿԱՐՈ ԳԷՈՐԳԵԱՆԻ

1959 - Զ. ՏԱՐԻ

640 մեծադիր էջերով, 300 հին ու նոր
նկարներով եւ բազմատեսակ նիւթե-
րու կարգին նաև Ֆրանսահայ գա-
զուրին վերաբերալ ընդարձակ քա-
մինով (170 էջ):

«Ամենուն Տարեգիրք» հետաքրի-
րական հրատարակութիւն մըն է ա-
մենուն համար:

Հասորը կ'արժէ՝ լաթակազմը 1700
ֆրանք եւ թղթակազմը՝ 1400 ֆր.:
Դիմէլ՝ Փարիզի մէջ Հ. Սամուէլ,
Մ. Պարսամեան եւ Հ. Բալուեան
գրատուններուն եւ «Յառաջ»ի խոր-
ագրատունը, իսկ զաւաններու մէջ՝
Տարեգրի ներկայացուցիչներուն:

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Տէր եւ Տիկին Հաղէշան 1500 ֆրանք
կը նուիրեն Շատարէ Միացեան սրահին:

Հ. Յ. Պ.

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

ՄԱՐՍԻՑԼ Հ. Յ. Պ. Կոմիտէն
ժողովի կը հրաւերէ Պօմոնի «Յառաջ»
խորակի ընկերները այս Շաբաթ, ժամը 9-
ին: Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ. Կոմիտէն ներ-
կայացուցիչը: Բոլորին ներկայութիւնը
պարտաւորիչ է:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Այր ժարուու զերծակ մը Պէլ - մըզիւն,
կը փնտուէ շատ լաւ զործաւորուհի մը:
Դիմէլ:

DAVID

68 bis Rue Réaumur, Paris 3.

TURbigo 81-87

ԼՇ ՓԵՔԻ ՀԱՅ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆ

3 Ավընի Կամշան, Լը Փէք, Սէն-է-Ռուազ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՄՐԱԳԻՐ. — Դասական
Բնիքացք (Cours Classique):

ՄՐԱՎԱՆԴՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ:

1) Տաօը տարեկանէն սկսեալ, Երկրոր-
դական Վարժարանի որեէ զասարանի ու-
սանող կ'ընդունուի պայմանաւ որ ունե-
նայ իր զասարանին վերաբերեալ նիւթե-
րուն բաւարար ծանօթութիւնը:

2) Արտասահմանէն կամ Ֆրանսայի
դասաններէն եկող աշակերտը, Փարիզի
մէջ պէտք է ունենայ իննամկալ մը:

3) Աշակերտը պէտք է ներկայացնէ
Ընծայաններէն Ընօրչնութեան. —

ա) Յարդ յաճախած դպրոցին դասա-
դրոյնկը եւ բարի վարդի վկայական:

բ) Մկրտութեան եւ բժշկական պատ-
ուստափ վկայական:

4) Դպրոցական տարիկան թոշակը (ին-
նամսնայ) 150.000 ֆրանք է, երեք մա-
սով գնարելի, իւրաքանչիւրը եռամսնեա-
յին սկիզբը:

Նախառաւոր զեզէ մը նախատեսուած է
իսկապէս կարօտեալ ընտանիքներու զա-
տակներուն համար:

Ցիկեալ սակագինէն դուրս կը մնան ա-
շակերտին ուղեւորութեան, հանդերձե-
զէնի, գրենական պիտոյքի, բժշկական
ինամքի ծախքերը:

Դիմէլ՝

Direction Ecole Apostolique
3, Rue de Grandchamp - Le Pecq S. et O. France

ՀՈՅՍ ՏԵՍԱԿ

ԱԼՊԵԱՆ ՌԱԶՄԻԿՆԵՐՈՒ ՀԵՏ

ԳՐԵՑ

ԱՐԱՄԱՅԻՆ ՄՐԱՊԵԱՆ

Դիմել հեղինակին:

Via Pacini 30, MILANO

ՀՈՅՍ ՏԵՍԱԿ

Անդրանիկ Մանուկյան

Թիվ 10

ԱՆԴՐԱՆԻԿ Գրականութեան

Արուեստի ԱՆԴՐԱՆԻԿ

Հայ եւ Օսման գրականութեան

ԱՆԴՐԱՆԻԿ

Խմբագիր

ԲԻԲՈՒՆԴ ԹՕՓԱԼԵԱՆ

46, Rue Richer - PARIS (9°)

Գիւն 1200 ֆրանք

Արտասահման 4 տոլար

ՍԱԿԱԳԻՆ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵԲՈՒԻ

Մէկ ԱՆԴԱՄՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱԶԴ

ՀՐԱՄԱՆ	2.500 ֆր.	մինչեւ 1/4 սիւնակ
ՀՐԱՄԱՆ	1.500 ֆր.	մինչեւ 1/8 սիւնակ
ՀԱՄԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆ	1.000 »	» » »
ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ	1.500 »	» » »
ՀԱՐՍԱՆԻՔ	2.000 »	» » »
ՆՈՒԻՐԱՍՈՒՈՒԹԻՒՆ	1.000 »	» » »
«ՓԻՆԱԱՆ ՆԱԴԿԵՊԱԿԻ»	1.000 »	» » »
«ԿԸ ՓՆՏԱՈՒԻՐ»	500 »	» » »

Այս զիները մէկ անգամ հրատարակելի եւ նշանակուած ծաւալով ազ-
երու համար են:

Կանչիփկ վեարումը պարտաւորիչ է:

Անեւարական կամ այլ ազդերու մասնաւոր պայմաններուն համար
դիմել Վարչութեան:

ԴՊՐՈՅ. ՏԻԿՆԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱԿ

1959 - 1960ի դպրոցական տարեկընդանի
արձանագրութիւնները բաց են: Ամէն
անոնք որ կը փափաքին իրենց զաւակները
արձանագրել, պէտք է փութան այժմէն
իսկ զիմել Հաստատութեան Տնօրէնու-
թեան:

Դպրոցակը կը հետեւի պետական լի-
ներուն պաշտամական ծրագրին, աշա-
կերութիւնները կը պատրաստէ պրէվիէ եւ
պաքալուէսից քննութիւններուն, առաջ
նաեւ անոնց հայեցի զաւարակութեան,
հայերէնի, գրականութեան, պատու-
թեան եւ կրօն ծանօթութիւններ:

Դիմէլ՝ 1 Պալլ- տիւ Նօր, Լը Ռէնի 172:

ՎԵՐԱՄՄՈՒՏ

Երկարաբրի առաւու, Սեպտեմբեր 21
Ծնողքները կրնան իրենց զաւակները
դպրոց առաջնորդել Կիրակի իրկուն կամ
Երկուն հայերէնի, ներքին, ուսումնե-
րուն:

Արձանագրութեան եւ յաւեւածական
տեղիստեաններուն համար դիմել տես-
չութեան:

ՏԵՐԱՄԱՆ ՏԵՐԱՄԱՆ ՔՈՅՏ

ՏԵՐԱՄԱՆ ՏԵՐԱՄԱՆ ՊՈՅՏ ԱՆԴՐԱՄԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱԿ

73, Av. Henri Barbusse Armentières S. et O.

Tél.: № 179

ԳՐԱՏՈՒԻՆ ՀՐԱՆՏ ԱԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6.

Չեքութեան Պարագանեան 1278-35

<h2

բանտի, աքսորի դառն յիշատակներ, զաւակը զոհ եղած է վերջին պատերազմի գիմադրական ընդհարություններու ընթացքին:

Այսպէս ամէն օր խումբը միասին է, ստեղծուած է Հոգիներու եղբայրութիւնը, զիրար փնտուած եւ դաստիարակութիւնը, համակութած :

X

Կը յիշեմ, տարիներ առաջ մուտայալի մեծ պանդոկին առջև, իմ սիրելի բարեկամ, Պ. Գևորգ Հեղովանի հետ կը պատէինք «Տառերին Սէկուն» (Շ. Մ.), որ թիւթերու տրցակ մը իր թեւին տակ, կ'իշնէր մարմարեալ սանդուռներէն, պարտասած եւ ինքնամփոփ: Անոր բարեւին կարօտը կը քաշէինք ամէն օր, կ'ուզէինք անոր ժամանակութեան հետ հաղորդուիլ: Չեմ գիտեր ինչու մեր արձակուրի օրերուն, անոր ներկայութեան վայելը հոգեկան պահանջ դարձած էր մեզի համար:

Հանգիստի անկիւններուն մէջ, երբեմն մարդ անզալաբար կը դիմէ իր չուրջը եւ կ'ուղէ գնահատել դէմքիրու եւ դէպէրու արժանիքներն ու արժէները:

Նաւարչը դէպի մեզ ուղղուեցաւ եւ խօսեցաւ այսպէս — «Տքէզեան, այս մարդիկը, թիւթէները, մեզի տաք չուրը կուտան, մինչդեռ մեր ջրթունքները հայրենի լեռներու պաղ ջուրերու պարմակը ու ջուրը: Ըստ եւ առանձնացաւ ծառերուն տակ, ամփոփուած իր երազներուն եւ խորառութեած իր մտածումներուն մէջ:

Մոցած էր իր հանգիստը եւ դարձանումը. այդ պահուն իր դէմքը ունէր մարդարէական խորոնկ վեհութիւն մը: Սասանուրիչս «Յառաջ» ընթերցողները եւ ընդհանրապէս Սփերութիւնի համուտ թիւթիւնը, հետ ի հետ, օրը օրին կը պատէին իր խօսքին եւ առաջնորդող պատամաներուն: Երբ կը լրացնէր իր աշխատանքը, կուրքար կը նատէր մեր կողքին, կը կրկնէր իր համոզումը եւ եղբակացութիւնը:

«Ֆրանսահայ դաղութիւն մէջ կարելի է ստեղծել Համազործակցութեան ընդհանուր զիծ մը, հեռու մասալով կիրքերէ եւ անհատական նախանիթիւններէ, համամբուելով հանրային կենսական հարցերու չուրջ, այս ուղղութեամբ կը խնայինք մեր անհմաստ ձիքերը, կ'ամփոփենք մեր աշխատանքները արդիւնքներու եւ զանոնք կը վերած դրական արդիւնքներու յիշատակներու:»:

Ամէն տարի արձակուրդու չըջաներուն, այսպէս, անցեալի էջերը կը ճողանային անմոռանալի դէմքերու հանդիպուածներու եւ քաղցր յիշատակներով:

ՀՐԱՄԱԾ ՏՐԵԶԵԱՆ

ԿԱՐԴԱՑԵՔ ՏԱՐԱԾԵՑԵՔ «ՅԱՌԱՋ» Ը

ՖՐԱՆՍՈՀԱՅ ԵՐԱԺԻՇՏՆԵՐ

ՎԱՐԴԱՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Յիշիլիս բրուտեան հետեւեալ տողերը նուիրած է Վարդան Սարգսեանի, Սովետական Ականագրի Յունիսի թիւմի մէջ:

Երկրից երկիր թափառող պանդուխան Հայի հակատագիր ունեցող երաժիշտներից մէջն է Վարդան Սարգսեանը: Նա 1910—1914 թուերին կ. Պոլում Մէծ Կոմիտասի աշակերտելու բախտ է ունեցել:

Ուր էլ որ իշեր է Վարդան Սարգսեանը՝ Պոլում թէ Բրիւտում, Փարիզում թէ Գերմանիայում, ամէն ուր նրա նուիրա -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային երաժշտական մշակոյթին, կազմակերպել Հայկական երգչախումբերը, երեմն էլ Ֆրանսիայում, ամէն ուր նրա նուիրա -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Ուր էլ որ իշեր է Վարդան Սարգսեանը՝ Պոլում թէ Բրիւտում, Փարիզում թէ Գերմանիայում, ամէն ուր նրա նուիրա -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

կան զորդն է Եղել ծառայել իր աղջային բախտ է ունեցել:

Հայպուլուս գարեջուրը իրեւել զարման -

</

ՔԱԶԱԳԼԱՆՔՈՅԻ մէջ վերջ դատան Ա -
րարական լիկայի աշխատանքները : Այս
ժողովին հաջուեկվար հատեւեալ պատկե-
րը ցոյց կուտայ - Ա) Թունուղը և իրաքը
լիկային ներս վերադաշնելու ջանքերը
չեն յաջողած : Բ) «Ամերիկոյ առժամանակ
կառավարութեան» զիմումը ժամանակցելու
լիկային ժողովին իրեւ զէտ, ընկույն -
ուած է : Գ) Միակ նորութիւնն է բանա-
ձև մը որ կ'առաջարկէ աւելի բաց քա -
զաքականութիւն մը ունենալ Ամերիկէի
հանգէւ :

Փեքինի նոր Զինաստան ժամանի զոր-
ծակարութիւնը հալորդեց թէ Շու էն Լայ
նամակ մը զրկած է նեհրուի ըսերով թէ
Երկու երկիրներու տարակարծութիւնները
կրման հարթուիլ խաղաղ բանակցու -
թեանց մէջոցով : Շու էն Լայ պատճակա-
նը կ'ընէ 1842էն ի վեր տեղի ունեցած
բանակցութեանց թիվէթի, Զինաստանի
և Հնդկաստանի սամաններուն համար :
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ մը՝ Լայլ Մընսին որոշած
է Խրուչէւի ձերբակարութիւնը պահան -
չել գատարանէ մը երբ խորհրդային վար-
չապետը Ամերիկա ժամանէ : Մընսին կը
պնդէ որ Խրուչէւ «միջազգային ոճքա -
զորդ մընէ» : Գլխաւոր պատճառութեան
ամ է որ 1957ի ՄԱԿ պազմաժո -
ղովը յայտարարեց թէ Խորհրդ : Միու -
թիւնը բոնարարած էր 1949ի Ժընեվի
համաժայռութիւնները ճզմելով հունար
հայրենակներու ըմբոստութիւնը :

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ հերկափառ իր կերպով
պետք ունենայ 1965ին, յայտարարեց
Նեհրու :

ՎԱՏԻԿԱՆԻ Օսենվարուէ Տէլլա Տո -
մենիքայի մէջ յօդուած մը ստորագրած է
Ֆանտերիք Ալեսանդրին ծանրանալով
Խորհրդ : Միութեան մէջ զարգացոց հա -
կակրօնական պայքարին վրայ : Յօդուա -
ծագիրը կը չէտէ թէ պատերազմէն առաջ
«Առանց Առողութոյ» շաբաթաթերթի Յ
Ժիկոն օրինակ պայքանակ ունէր, բայց
1937ին կատարուած հանրազուէ մը ցոյց
կատար թէ ժողովուրդին մէծ ժաման Աս -
տութոյ կը հաւատար : 1940ին հակակրօ -
նական քարոզութիւնը ծաւալիցաւ, ուղ -
զափառ կը իրին 90 առ հարիւր անհե -
տացած էր և ութուն հազար եկեղեցի -
ներէն միայն 4000 մասցած էին :

Յօդուածագիրը կը շարունակէ . Քանի
մը ամիս է ժամանւը վերսկսած է յարձա -
կիլ կրօնաւորներու վրայ գոհէիկ ձեւով :
Կարելի է ժամանել որ խորհրդ : Համայ -
նավարութիւնը մոռնալով Լինինի թե -
լադրած վարուելակերպը, զարուս սկզբ -
րը, կը ձգտի վերագանակ Սիսթեմի մը
որ շատ հին չէ : Ինչ որ առ ըլլայ, անդամ
մը եւս կը հաստատուի համայնավարու -
թեան անտեղիստալի ընդիմութիւնը կը
բոնիք դէմ :

ՀԱԻԼԻ ԵԿԵՂԵՑԻ

Այս կիրակի Խաչվերացի տօնին առթիւ
համելիսաւոր պատարագ պիտի մա -
տուցուի Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ
եկեղեցւոյ մէջ :

Պիտի պատարագէ և քարոզէ Հայրա -
պետական Պատուիրակ՝
ՄԵՐՈՎՐէ ԵՊԻՍԿ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Սկիզբն ժամերգութեան ժամը 8ին ,
պատարագ 10ին : Երեկոյեան անդաստան
Խաչվերացի, ժամերգութիւն ժամը 4:30-
ին : Երեկուշաբթի՝ Յիշատակ Մեսելոց ,
ժամերգութիւն ժամը 9ին , պատարագ
10ին :

Կը հրաւիրուի հայ հասարակութիւնը :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՈՍԱԿԻ

Մարտիկոյ Ազգ. Կեղը . վարչութիւնը
Գէորգ Գասպարեանի մահուան տիտուր
առթիւ յայտնելով իր ցաւակցութիւննե -
րը, չնորհակալութեամբ փոխան ժապէկ -
պակի ստացած է համեւեալ հուրիս -
ուութիւնները .

Ալեքսանեան եղարք հինգ հազար Փր.
Աղքատախամին : Պուլի . Օտոյի Թաղ.
Խորհուրդ՝ Հազար Փրանք «Յառաջ» ի
տարածման, Երկու հազար Փրանք Պուլի .
Օտոյի վարժարանին : Տիկին Մըլաճեան
հազար Փր. Կապոյս Խաչին : Կոստանեան
ընտանիք հազար Փր. Կապոյս Խաչին,
հազար Փր. Շաւարչ Միամագեան սրահին :
Ելքութանեան ընտանիք 2500 Փր. Կա -
պոյս Խաչին, 2500 Փր. Շաւարչ Միամագեան
սրահին : Վարդան Փափաղեան Երկու
հազար Փր. Կապոյս Խաչին, Հազար Փր.
Մայլ Եկեղեցին : Աստառական ընտա -
նիք հազար Փր. Կապոյս Խաչին : Շահ -
պաղեան ընտանիք հազար Փր. Կապոյս
Խաչին : Մարտիկի Կապոյս Խաչին Երեք
հազար Փրանք Շաւարչ Միամագեան սրա -
հիք : Ազգ. Կեղը . վարչութիւնը :

ՀԱՅ ԿԱԹՈՆԻԿԵ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

10 bis, RUE THOUIN
Այս կիրակի ժամը 10:30ին Խաչվերացի
տօնին առթիւ հանդիսաւոր պատարագ
պիտի մատուցանէ և քարոզէ

ԿԵՐԱՊԱՅ ԱՄԱՆԻԿԱՆԻ ԱՄԱՆԱԿԱՆԻ

ԱԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱ

Վերաւարքի առաւու Սեպտեմբեր 21
Ծնողքներուն բացառիկ գիւրութիւն
մը ընծայելու համար, արձանա -
գութիւնները պիտի շարունակ -
ուին մինչեւ վերամուտին օրը :

Հայոց Ամերիկան Ս. Մօօրատ
26, Rue Troyon - SEVRES (S. & O.) Tél. 083.18-28

ՅԱԻԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԻՄ Հ. Յ. Դ. Գ. «Յաւարեան» կոմի -
տէն կ'ողքայ վեթերան ընկեր՝ Գարբիել
Լազեանի մահէ և ցաւակցութիւն կը
յայտնէ այրի Տիկին Գ. Լազեանի և ըն -
տանիքին :

ՇՆՈՐԾԱԿԱՍԻԼԻՔ

Պ. Աստառու Փիլեան Հինգ հազար Փր.
կը նույնի Սպահի Սամուելիս 5000,
Օր. Շաբէ Մկրտիչեան 5000, Պրիւսէլէն
Տէր և Տիկին Պատմածեան Երեք հազար ,
Լիոնէն Տէր և Տիկին Պալեօպեան Երկու
հազար, Տէր և Տիկին Պերճ Թաղէսուեան
(Լիոն) Երկու հազար, Պ. Հազար Հազար -
Լիոնէն Տէր և Տիկին Պալեօպեան Երկու

ԴՐՈՅՑ ՏԻԿԻՆԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱ

1959 - 1960ի դպրոցական տարեշրջանի
արձանագրութիւնները բաց են : Ամէն
անոնք որ կը փափաքին իրենց զաւակները
արձանագրել, պէտք է փութան այժմէն
իսկ դիմէլ Հաստատութեան Տնօրէնու -
թեան :

Դպրոցական կը հաւել ապահովական լի -
ուսէնը ու Խրուչէւ «միջազգային ոճքա -
զորդ մընէ» : Գլխաւոր պատճառութեան
թիւնն ամ է որ 1957ի ՄԱԿ պազմաժո -
ղովը յայտարարեց թէ Խորհրդ : Միու -
թիւնը բոնարարած էր 1949ի Ժընեվի
համաժայռութիւնները ճզմելով հունար
հայրենակներու ըմբոստութիւնը :

Դիմէլ՝ 1 Պուլվ - տիւ նօր, Լը Ռէնսի :
Հեռամայն՝ Լը Ռէնսի 172:

ՎԵՐԱՄՐՈՒՏ

Երկուշաբթի առաւու, Սեպտեմբեր 21
Ծնողքները կրնան իրենց զաւակները
դպրոց առաջնորդել Կիրակի իրեկուն կամ
Երկուշաբթի առաւու :

ՆՈՒԻՔ ԿԱՊՈՅՑ ԽՈՉԻ

Կապոյց Խաչին Պէտքի կայտնի
տնօրէնութիւնը ընրհակալութեամբ լու -
տացած է հետեւեալ նույիրատութիւն -
ները :

Տիկին Գոհար կտիրնէւեան Երեք հազար
Փրանք, Տիկին Սպահ Սամուելիս 5000,
Օր. Շաբէ Մկրտիչեան 5000, Պրիւսէլէն
Տէր և Տիկին Պատմածեան Երեք հազար ,
Լիոնէն Տէր և Տիկին Պալեօպեան Երկու
հազար, Տէր և Տիկին Պերճ Թաղէսուեան
(Լիոն) Երկու հազար, Պ. Հազար Հազար -
Լիոնէն Տէր և Տիկին Պալեօպեան Երկու

Տիկին Պալեօպեան Երկու տասը ծրար
կարկանդակ և մէկ քիլո չոփոլա : Տէր և Տիկին Պալեօպեան Հինգ հազար (Տէկին),
Տէր և Տիկին Պատմածեան Երեք հազար, Տէր և Տիկին Պալեօպեան Հազար (Տէկին) հազար
Տէր և Տիկին Պալեօպեան Երկու հազար :

X

Կապոյց Խաչին Պոմոնի ժամանակիւղի
վարչութիւնն ընրհակալութեամբ ստա -
ցած է Տէր և Տիկին Նշան Դարբինեանէ
հազար Փրանք, ողբ. Ա. Աշխապահեանի
ժամանակիւղ Տիկին Հազար Փրանք :

Դիմէլ՝ 1 Պուլվ - տիւ նօր, Լը Ռէնսի :

Հեռամայն՝ Լը Ռէնսի 172:

ՅԱՐԱՐԱ

ՍԱՐԱՎԵԼ. — Հ. Յ. Շըջ. Կոմիտէն
ժողովի կը հրաւիրէ Պոմոնի «Յառաջ»
խումբի ընկերները այս Շաբաթ, ժամը 9-
ին : Ներկայ կ'ըլլայ Շըջ Շըջ. Կոմիտէնի ներ -
կայացուցիչը : Բոլորին ներկայալ թիւնը
պարտաւորիչէ :

ՓԱՐԻԶ. — Հ. Յ. Շ. Պ. «Մոստոմ» խում -
բի ժողովը այս Շաբաթ, ժամը 21ին ,
Ռի Քանչի :

ԱԼՖՈՐՎԱՅ. — Հ. Յ. Ս. Մինասեան
Ենթակոմիտէն բնդէ . ժողովի կը հրաւիրէ -
րէ բոլոր ընկերները այս Շաբաթ, ժամը 21ին ,
Ճանոթ հազարամի ներկայացուցիչն : Ներկայ
կ'ըլլայ Շըջ. Կոմիտէն ներկայացուցիչը :
Կը նարդուուի ծչապահաւ ըլլալ : Կարեւոր ո -
րակարգ :

ԼԻՌԻ. — Հ. Յ. Վարանդակն կոմի -
տէն ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները -
րէ բոլոր ընկերները այս Շաբաթ, ժամը 20-30ին , Յոյն -
ուու սրահ

ԱՆԳԼԻԱՅ արտաքին նախարարը՝ Սել-
լին Լոյս առջի օր ընդունած է Արար
Միացեալ Հանրապետութեան տնտեսա-
կան նախարարը՝ Քայուսին: Յարդ յայտ-
նի չէ թէ արար նախարարը Նարէն նա-
մակ մը յանձնած է Լոյտի, գիւղանգի-
տական յարաբերութեանց վերահաստա-
տումին համար: Ամէն պարագայի մէջ,
առաջին անգամն է, Սուէզի գէպէրէն ի
վեր, Արար. Միացեալ Հանրապետու-
թեան նախարար մը Անդիս կ'այցէլ:

ՆԵՀՐՈՒ, մամուլի ասուլիսի մը ըն-
թացքին յայտարարեց թէ չի հաւատար
չին - Հնդկական պատերազմի մը որ
«ինդութիւն մը պիտի ըլլար»:

ՊՐԻՒՍԻԱ մէջ բացուցացաւ Հասարա-
կաց Շուկայի և Երաթումի նախարարց
ժողովը: Դիւանը ընդունեցաւ Թուրքիոյ
անդամակցութեան դիմումը:

ՀՈՒՆԳԱՐ գրադէտ Կէորկի Պոլէօնի
մէռած է Փեշտայի մէջ, 77 տարեկանին: Գրական
Խորհուրդին նախարարան էր և
պատառք Քուիթ մրցանակին: Երկար
տարիներու տարապութենէ մը ետք,
Փարիզ, իր երկիրը վերադարձած էր
1945ին:

ԻՆԱԼԻԱՅ վարչապետին այցելութիւնը
Անդիս հաւատար յետաձուի: Ան-
թոնի Սէնէի Լուսոն պիտի երթար Հոկ-
տեմբեր 6ին և Երևափանական ընա-
րութիւններու պատճառով, աւելի ուշ
տեղի պիտի ունենան անդէւտապական
խօսակցութիւնները:

ՄԱՐՈՒԹԻ ներքին նախարարը Մոհամ-
մէտի յայտարարեց թէ մարոքի 4.500-
000 այրեր և կինէր քուէարկութիւն պի-
տի կատարեն 1960ին, առաջին անդամ
ըլլարով:

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ Զինաստանի ժողովը -
դային համագումարին մէջ խօսք առնե-
լով Շու էն Լայ ամբաստանց Հնդկաս-
տանը որ ճնշուել կը բանեցնէ Զինաստանի
վրայ սահմանային խորքին կարգադրու-
թեան համար: Շու էն Լայ առաջարկեց
բարեկամական խօսակցութեանց մէջոցով
կարգադրել խորքը:

ՊԱՍՍԱԽԱՆԵԼՈՎ Կարդինալ Ֆէլիչնի
զիմումին Վատիկանը որոշեց վերջ առա-
քահանայ - բանուրներու զործունեու-
թեան ֆրանսայի մէջ: Կոչումի նոր ձե-
ւեր պիտի ուսումնասիրութիւն:

ՓԱՐԻԶԻ նշանաւոր ճաշարանի «Մաք-
սիմո» տէրերը զիմում ըրին նիւ Եսորքի
նոյն անունը կոչ ճաշարանին տէրերուն
որ փոխեն ճաշարանին անունը: Փարիզի
Մաքսիմը կ'ըսէ որ նիւ Եսորքի ճաշարա-
նին տէրը կ'ուզէ օգտուիլ այդ անունին
վարկէն և համբաւէն: Նիւ Եսորքի Մաք-
սիմը որ չորս ամիս է բացուած է զա-
տարանի գիմեց:

ԻՆԱԼԻԱՅ արտաքին նախարարութիւնը
ակազիութեացաւ: 32 տարի մէնալէ ետք
Քէմի պալատը որ Փարիզի Քէ ո՞Օսէլին
կը համապատասխանէ, արտաքին նախա-
րարութիւնը ներկայիս հաստատուած է
արդիական պալատի մը մէջ որուն անու-
նըն է ֆարնեսինա:

ԼՈՒՍԻ արտաքին նախարարը երկար
տեսակցութիւն մը ունեցած է Սէլին
Լոյտի հետ: Երկու նախարարները հա-
մաձայնած են այն ձեւին չուրջ, որով կա-
րելի պիտի ըլլայ կարգադրել Լասուի ծա-
նըր կացութիւնը:

Imprimerie Spéciale
du Journal « Haratch »

ՅԱՌԱՋԻՁԻ ԱՄԱՐՏՈՒՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Մարտէլիցն Տէր և Տէլին Պաղտասար
Տիրատուրեան Հազար Փրանք կը նուիրեն
իրենց այցելութեան առթիւ:

ՄԱՐՍԻՑԻ

Կապոյտ Խաչի Մարսիցիլի մասնաձիւղի
զպոցին արձանագրութիւնները կը սկլ-
սին այս Հնիուզարթի առաւոտ, Ժամը
9-12, ուսուցչութեամբ Տէլին Հազար
հանի:

26, RUE DES CONVALESCENTS

ՅԱԻԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Վիէն - Հ. Յ. Դ. Անի կոմիտէն խո-
րին վասով կ'ողոյա անդամաննի կը ս-
րուսուր վեթերան ընկերուղ Գարբիէլ Լազ-
եանի ու կը խոնարի անոր թարմ ժիրի-
մին առջեւ: Եոյն առթիւ իր խոր ցաւակ-
ցութիւնը կը յայտնէ «Յուսարեր» ի խըր-
մագրութեան և ովացանալին ընտանեկան
պարագաներուն:

ՇԵԽԻՑԱԿԱԼԼԻՔ

Լիոնի Եկեղեցացն Տէլինանց յանձնա-
խումը ընորհակալութեամբ ստացաւ
հանեւեալ նուիրատուութիւնները ի նը-
պաստ Լիոնի Եկեղեցւոյ շինութեան:

Պ. Պ. Մուշեղ Ճէրանեանէ քանն հա-
զար Փրանք, Շօմարայէն քսան Հազար:

Կրասէն - Պ. Մուսորոս Քուլոյիէանէ Պ. Պ.
Կիւլպէնկանի ձեւամբ երկու Հազար: Փարիզէն Պ. Յովհաննէս Տէլէտէնանէ Հազար: Կարպէտի անդամը մէջ առաջ կ'ունի Հանդիսանէ Հազար: Փարիզէն Պ. Յովհաննէս Տէլէտէնանէ Հազար: Հինդ Հարդար իր կ'ունի Հանդիսանէ Հազար: Կարպէտի անդամը մէջ առաջ կ'ունի Հանդիսանէ Հազար:

ՀԱՅԱ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՄԻԱԽԻԹԻՒՆ

Կազմակերպած է թէյսանեղան մը ի
պատիւ հիւրաբար մէր մէջ զանուուզ ար-
ձակադիր թէ: Վարդան Կոմիկանին,
(Պուաէն), այս Երեքշարթի գէմէր, Ժամը
21ին, Գեղար Անձեւանի ճաշարանը: Կը
հրաւիրակին Սիութեանս անդամներն ու
զրասէրները:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Զեռնարկուներ հիւսուածեղէնի մոնիք-
ժիւ համար:

Տեսական գործ, Յունուուր 15է Դէկ -
տեմբեր 31: Դիմէլ:

TRICOTS TERZIAN
3, RUE POISSONNIÈRE, PARIS

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Վարսայարդարուիի մը
(COIFFEUSE)

Վալանսի Համար: Գրել՝
ՅԱՄԱԶԻՆ

ԿԸ ՓՆՏԾՈՒԻ

Կը փնտուեմ զաւակս՝ ՍամուէլեանՎար-
դան կամ Վալուտիս Առաքելի, ծննալ
1919ին, Հայաստանի Օրտիկաստ ըրջանի
Յրդնայ գիւղը: Զինուուր զացած է
1939ին, մինչեւ հիմա լուր մը չունիմ,
կը կարծուի արտասահման ըլլալ: Լուր
ունեցուներէն կը ինդրուի իմացնել հօրը
բժիշկ Առաքել Սամուէլեանի, Սվետովի
փողոց 69, Երեւան, Հայաստան:

ԵՂԱՆԱԿԻ ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

Կազմակերպուած Սէնթ Էթէնի Հ. Յ. Դ.
Դ. Նոր Սէրունդի Բարկէն Սիւնի խում-
րին կողմէ, այս Շարաթ, Ժամը 20էն
մինչւ լոյս, Փերկուայի շքեղ սրաչին
մէջ, մասնակցութեամբ՝ Ֆրէտ Պովի
նուապատումբին:

Զանազան անակնական իրենց կ'ունի
առաջիւ պատուիթիւնները, ճուղի կ'ունի
առաջիւ պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:

Հասուցիթը պիտի յատկացուի ժողովա-
սահմանութիւններ: Կը խողուի կ'ունի
մարդու կ'ունի անդաման կ'ունի առաջիւ
պատուիթիւնները:</

ՅԱՐԱՉ

ՕՐԱԿՐՈՒԹԻ

Հիմնադրել 1925 ՏԱՐԱՐԾ ՄԻՍԱՔԻԱՆ

35ՄԻ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 8596 35ՄԵՄ ԱՆՆԵ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 9^e

Fondé en 1925
R. C. Seine 57 A 2731

Téléph. : PRO. 86-60
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և Հայարակապետութիւն, տար. 4000 ֆր. վեց. 2200
Արտասահման՝ տարեկան 5000 ֆրանք:

Հայոց 20 ֆր.

ԶՈՐԵՔՆԱՐՑԻ

16

ՍԵՊԵՆՏԵՐԵ

■

MERCREDI

16 SEPTÈMBRE

1 9 5 9

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 15ՄԻ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 4397

ՕՐՈՒԱՆ ԽՈՍՔ

ԱՆԿԻՒՆԱԴԱՐՁ

Եռուղեսի մէջ է ոչ միայն քաղաքա -
կան, այլ գիտական աշխարհը :

Գնական զէպքերու նախօրեակին կը
դանուինք :

Պատմական անսահմանթաց գէպք մըն է
երկրէն գէպք լուսին հրթիւի մը առա -
գումը: Խորհրդային Միութիւնը իր ար -
բանակներուն վրայ աւելցուց նաև երկ -
րի արբանակը, որ անմատչելի էր աշ -
խորհի ստեղծումէն ի վեր ...

Պատմական զէպք մըն է նաև Այլըն -
հայութը — Խորչչեւ տեսակցութիւնը, որ
կընայ անկիւնազարձ մը կազմէլ արեւելք -
արեւուտք փոխազարձ յարաբերու -
թեանց համար :

Ընդհանրապէս աշխարհի եւ մասնաւո -
րապէս Ամերիկայի հանրային կարծիքին
վրայ տապարութիւն ձերլու յատին նպա -
տակով է, որ բոլչեւիկները գէպք լուսին
զրկեցն իրենց «լուսնիկը», նախ քան
Խորչչեւ Ուշինկթըն հանիլը :

Նման ցոյց մըն ալ կատարած էին Մի -
կոյեանի այլեւթեան նախօրեակին :

Կրեմինի վարիչները կը սիրեն ցուցա -
րարութիւնը՝ զանուածներու հոգեառ -
նութեան վրայ ալլելու համար: Մասն -
առնի կը սիրեն հոլովել «խաղաղութիւն»
և «բարեկամութիւն» բառերը :

Դէպի լուսին զրկուած նոր հրթիւն ալ
այս բառերով որպետցին, յայտնելով որ
դիտութեան մէջ իրենց ձեռք բերած յա -
ռուզդիմութիւնները կ'օգտագործեն ...
խաղաղ նպատակներու համար :

Միացեալ նահանգներու հանրային
կարծիքին մէջ մեծ հաղաքումատաջ եկաւ
Խորհրդային Միութեան հանդէպ 1957ի
աշունէն ի վեր, երբ ուսական առաջին
սպուտնիկը սուրբաց գէպք անջրպետը :

Ութ՝ սասր տարի առաջ Մաք Քար -
թիի վարդապետութիւնը վարակած էր
Ամերիկացիները: Բոլչեւիկեան վարդա -
պետութեան եւ վարչածելին դէմ տա -
լութիւնն ու հակակութիւնը իր գերա -
զոյն աստիճանին էր հասած :

Այսօր կացութիւնը փոխուած է: Եր -
կու տարիէ ի վեր նիւ նոր Թայլաքէն
սկսեալ ամերիկային բոլոր թերթերը ի -
րենց էջերը կը զարդարեն Խորհրդային
Միութեան հետ կապուած ինդիրներուն
նութեած յօդուածներու և ուսումնա -
սիրութիւններով :

Նիւ երդքի Քոլիկումին մէջ սարքուած
էլորհրդային զիտական ու մշակութային
ցուցանիկաը արձանագրեց աւելի քան
մէջ միինին այլեւթեանը: Հայարարու
Ամերիկացիները իրեւել գրուազիլի կ'երթան
իրենց աչքերով տեսնելու Խորհրդային
դրամութը:

Բոլչեւիկեան պարախուսերը, զիտական
ու ահանսակապետական պատուիբակութիւն -
ներ կ'ուղարկեն անընդհատ ամերիկեան հը -
րապետակը :

Այժմ այս բոլորին թագն ու պատին է
իւ ուշեւի այլեւթիւնը, որուն համար
ամարտ հարթեցին նախօրօք Միկոյեան
և Քոյլով:

Մաք Քարթին մեռաւ: Իր վարդապետ -
առութիւնն ալ գերեզման մտաւ իրեն հետ
միասին:

Միայն սպուտնիկներն ու լուսնիկները
չեն, որ յեղաշրջում առաջ բերին Ամե -
րիկայի հանրային կարծիքին մէջ հան -
գէպ Խորհրդային Միութեան:

Առեւսական անտեսական շահերն ալ
մէծ դեր խաղացին այս ուղղութեամբ :

Միկոյեան իրեւել մասնակէտ առեւտրա -
կան հարցերու, ընծելով Միացեալ նա -
հանգներու մէկ ծայրէն միւսը, մօտիկ
շփումները իր ուղեցած գործարանատէրե -
րու և դրամատէրերու հետ, անոնց աշ -
քին շլաշներով խորհրդային հասկա -
լութէրը:

Մաք Քարթին մուսաւոր պատապան
առութիւնն ալ գերեզման մտաւ իրեն հետ
միասին:

Առաջան զիմաւոր պատապաններն են

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

ԽՐՈՒՇՉԵԽ ԵՒ ԸՆՏԱՆԻՔ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԵԶ

ՄԻԱՅԱՀԱՅԱՄ ԿԱՐԾԻՐԸ

ԼՈՒՍՆԱՅԻ ՀՐԹԻՒԻՆ

ՅԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ԵՎ

ՀԱՅԱՀԱՅԱՄ ԿԱՐԾԻՐԸ

Առաջին անհամաձայնութիւնները ար -
դէն իսկ սկսած են:

Երեքարթի ժամը 16-30ին (Փրանսա -
կան ժամով) Խրուչեւ և ընտանիքը
Փրանսեական 114 օդանաւով մը եւ առանց
հանգուուանի պիտի հասնէին Ուուշնիթը -
նի օդակայանը ուր արքայական ընդունե -
լութիւն մը պատրաստած է:

Թէնէսիի շրջանէն կրօնական

ՊԵՏՈՒԹԵԱՆՑ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Այցելութիւնները եւ փոխայցելութիւնները Մոսկովային գէպի Արեւմտեան աշխարհէն գէպի Մոսկովա, պիտի ծառային միայն համայնավար տիրապետութեան ծաւալման:

Արեւմուտքը պէտք է որ ծանօթ լինէր քառասամեայ համայնավար կուսակցութեան վարած քաղաքականութեան, այն առեն պիտի դար այն համոզման թէ Խորհրդային Խուսիոյ աշխարհակալական ծրագիրը Լենինէն մինչեւ Ստալին եւ մինչեւ Խորուչեւ, կը մայս իր ուժին մէջ, տարբեր ճանապարհներով ու տարբեր ուղղութեամբ հասնելու համար իրենց բուն նպատակին: Այցելութիւններով ու փոխայցելութիւններով, քաղցր զրոյցներով ու առաստացերով, Մոսկուայի քաղական վարչէներուն հետ, անհարին է իրական իսպանութիւն ստեղծել աշխարհի մէջ: Եւ Արեւմտեան ազատ աշխարհի այլ սխալ քաղաքականութիւնն է, Խուսիոյի մէջ որերէն մինչեւ մեր օրերը, որ բոլշևիկը հասեր է մինչեւ ազատ Եւրոպայի ուները: Երկրորդ աշխարհամարտէն ետք արեւմտեան պէտութիւններու եւ Խորհրդային Խորհրդային Խուսիոյ մէջներ եղած են բաղմաթիւններ, այցելու թիւները ու առաստացեր, որոնք պարզ դիւն անցած են, նկատի ունենալով Մոսկուայի նենդ վարչէներուն աշխարհական լիկան եւ բանատիրական ձգտումները:

Կրեմլինի վարչէներու մտայնութեան եւ հոգեբանութեան մէջ ոչինչ կայ փոխուած եւ այսօր: Եւ ներկայ օրերու մէջ ազգայի մինայլ քաղաքական կացութեան բուն պատճառը եւ գլխաւոր դերակատարը կը հանդիսանայ Սոսկուան, իր վարչէն բով, գլխաւորութեամբ վարչապետ Խը բուչէնիւ: Անոնք չեն հրաժարած եւ պիտի չհրաժարին իրենց նույնագույն մէջներ ու նոր մեքենայութիւններ թէ յառաջնանալու ու թափանցելու գէպի ազատ աշխարհը եւ թէ միաժամանակ պատակ տեսները, բանակութիւններ, այցելու թիւները ու առաստացեր կամ պարզ է պարագաներ ու աշխարհի համար աշխարհի մէջ:

Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան կանոնադրութիւնը ստորագրած է ու հաստատած նոյնպէս Խորհրդային համայնավար Խուսիոն, բայց Խորչին մէջ միշտ Մոսկուայի վարչէներն են, որ արդեք կը հանդիսանան խաղաղ կերպով իրականացներու անոր սկզբունքները: Այդ կանոնադրութեան մէջ ճշգուած է պարզ եւ որոշ կերպով, մարդկային ինչպէս եւ մէծ ուղղութեամբ առաջնորդութիւններ ու նոր մեքենայութիւններ թէ յառաջնանալու ու թափանցելու գէպի ազատ աշխարհը եւ թէ միաժամանակ պատակ տեսները Ասուած է նոյնպէս, թէ ամէն ազգ եւ ամէն գործ կը առաջնորդութիւնները, որ այսօր Սոսկուայի համար աշխարհի փուլութիւնները:

Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան կանոնադրութիւնը ստորագրած է ու հաստատած նոյնպէս Խորհրդային համայնավար Խուսիոն, բայց Խորչին մէջ միշտ Մոսկուայի վարչէներն են, որ արդեք կը հանդիսանան խաղաղ կերպով իրականացներու անոր սկզբունքները: Այդ կանոնադրութեան մէջ ճշգուած է պարզ եւ որոշ կերպով, մարդկային ինչպէս եւ մէծ ուղղութեամբ առաջնորդութիւններ ու նոր մեքենայութիւններ թէ յառաջնանալու ու թափանցելու գէպի ազատ աշխարհը եւ թէ միաժամանակ պատակ տեսները Ասուած է նոյնպէս, թէ ամէն ազգ եւ ամէն գործ կը առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւններ ու աշխարհի մէջ առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այցելութիւններու մէջ այցելութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները կը յայտնի առաջնորդութիւնները:

Այց

Պ. Ստեփան Խոպէնչեան, Օր. Անայիս Խոպէնչեան, Տէր և Տիկին Վահան Խո - պէնչեան և աղջիկը, Տէր և Տիկին Լւ - և ուն Մանիկեան և աղջիկը, Տէր և Տիկին Կարպիս Խոպէնչեան, Տէր և Տիկին Գետ - բռու Խոպէնչեան և գաւակները, Ալրի Տի - կին Աննիկ և Օր. Արալաները, Տէր և Տի - կին Հրանտ Արալանեան և գաւակը, Ֆէշիչեան, Քէշիչեան, Ճաճրեան, Աշրդ - եան, Պահապարեան, Հասլըթեան, Տէ - միքէնձեան, Արսլանեան ընտանիքները խորին ցաւով կը ծանուցանն իրենց հօր, եղրօր, զարմէիկն, փեսին և աղդականին :

ԱՐԱՐ ԽՍՊԵՆՉԵԱՆԻ

մահը, որ տեղի ունեցաւ Սեպտեմբեր 14-ին, 60 տարեկանին :

Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այսօր Զորեքարթի՝ (Սեպտ. 16) ժամը 3ին, իր բնակարնը, 5 միւ Մարիյէ, Կրընովլը :

ՆՈՒԻՔ

Տէր և Տիկին Օննիկ Թուֆանեան, Տէր և Տիկին Գէորգ Թուֆանեան իրենց մօ - րեղօր Գանիկ Մանիկեանի (Կրընովլը) մահուան տիտր առթիւ կը նուիրեն չորս հազար Փր. Մշակոյթի Տան և Հազար Փրանք «Յառաջ»ի :

(Սահանալ «Յառաջ»էն) :

ՑԱՀԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կրընովլի Հ. Յ. Դ. Եօթնեղայրեան ենթակոմիտէն երկիւղայրեան թիւները կը խոնարհի ընկեր Գ. Լազեանի շրիմին առջեւ և ցաւակցութիւններ կը յայտնէ «Յուսարեր»ի և ողբացեալ ընկերոջ ըն - տանիքին :

X

Հ. Յ. Դ. Եօթնեղայրեան առջեւ ստացած է Տէր և Տիկին Ա. Համբարձումեանէ ասար Հազար Փր. Օր. Զիկինկիւղեանի ամուսնութեան առթիւ :

X

Կրիկ. Կրթ. Յանձնաժողովը չնորհակա - լութեամբ ստացած է Տէր և Տիկին Ա. Համբարձումեանէ ասար Հազար Փր. Օր. Զիկինկիւղեանի ամուսնութեան առթիւ :

Վերամարդութիւն

Յ. Կ. Խաչի Պոմոնի մասնաճիւղի հա - յերէնի դասընթացքը կը վերաբացուի՝ Հակոբէմեր մէկին, Հինգշարթի առաւօս : Երկորորդ գասաւանդութիւնը կը կատար - ուի՝ Շարաթ իրիկուն, Ժամը 6ին, Ա. Մահակ - Մեսրոպ սրահին մէջ :

Արձանագրութիւն, զասաւանական բա - ժանուար եւ զասաւանդութիւն տեղի կ'ու - նենան հոկտեմբեր մէկի առտուն՝ ժամը ինչն սկսեալ :

Յարդելի ծնողքներ, վարանումը աննե - սելի յանցանք է Ալդ. ողին Հանդէպ, ա - ռաջն օրն իսկ արձանագրել տուէք ձեր զաւակները՝ Եթէ կ'ուզէք որ անոնք սի - րեն մեր մայրենի լեզուն, ազն ու հայ - րենքը՝ Մթափեցէք՝ քանի գեռ ուշ չէ :

Մեր զաւանթացին ուսուցիչն է Պ.

Լաշրամ Միսթիք :

Յ. Կ. Խաչի Պոմոնի ՄԱՍՆԱԺԻԴԻ

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Վարսայարդարուի մը

(COIFFEUSE)

Վալանսի Համար. Գրել՝

ՑԱՀԱԿՑԻ

Imprimerie Spéciale

du Journal « Haratch »

ՍԱԿԱԳԻՆ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ

Մէկ ԱՆԴԱՄՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱԶԴ

ՀՈԳԵՀԱՆԴԻՄԱՆ

ՀԱՄԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆԻՔ

ՀԱՐՄԱՆԱԿԱՆԻՔ

«ՓՈՒԱԱՆ ՄԱՀԱԶԴՊԱԿԻ»

«Կ. ՓՆՏԱԱՐ»

2.500 Փր. Մինչեւ 1/4 սինակ

1.500 Փր. Մինչեւ 1/8 սինակ

1.000 » » » »

1.500 » » » »

2.000 » » » »

1.000 » » » »

1.000 » » » »

500 » » » »

Այս գիները մէկ անգամ հրատակելի եւ նշանակուած ծաւալով ազ - դերու համար են :

Կանչիկ վերառու պարտարուի է :

Առեւտրական կամ այլ ազդերու մասնաւոր պայմաններուն համար դիմել Վարչութեան :

1959 - 1960ի գործադարձն տարեցը շն

արձանագրութիւնները բաց են :

Ամէն անոնք որ կը փափաքին իրենց զաւակները

արձանագրել, պէտք է փութան այժմէն

իսկ դիմել Հաստատութեան Տնօրէնու -

թեան :

Դպրոցական կը հատուաւութիւնները բարձր աղաքական լի

սէներու պաշտօնական ծրագրին, աշա -

կերտուածները կը պատրաստէ պէտքէի եւ

պաքալորէայի քննութիւններուն, տալով

նաև անոնց Հայեցի գաստիփարակութիւն,

Հայեցին, գրականութեան, պատմու -

թեան եւ կրօնի ծանօթութիւններով :

Դիմել՝ 1 Պուլվ - տիւ Նօր, կը Ռէնսի :

Հեռացան՝ կը Ռէնսի 172:

ՎԵՐԱՄՄՈՒՏ

Երկուշաբքի առաւօտ, Սեպտեմբեր 21

Ծնողքները կրնան իրենց զաւակները

դպրոց առաջնորդել կիրակի իրիկուն կամ

երկուշաբքի առաւօտ :

Լիմնի Հայկական վարժարարանի բա -

ցումը տեղի պէտքի ունենայ այս Հինգշար -

թիւ օու :

Կը իսկըրուի ծնողքներէն նոյն օրը դրել

իրենց զաւակները վարժարարան :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅՑԹԻ ՏՕՆ

Կազմակերպուած Փարիզի եւ շրջակա -

յից Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ Կրօ -

նական Ընկերութեան կողմէ, տեղի պէտք

ունենայ 11 Հոկտ. 1959, ժամը 6ինքնի :

Սորպոնի մէծ Ամփիթատրոնին մէջ :

Մանրամասնութիւնները յետադային :

Նկատի ունենալ այս թուականը :

ՄՈՒՐԱ ՌԱՓԱՅԵԼԵԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍՅԱՅ

ԵՂԱՆԱԿԻ ԱՌԱՋԻՆ

Թրիքորէօրներ, ժօժ, 7 : Դիմել՝

TRICOTS JANO

28. Rue Chapon, Paris - 3°

TUR. 57-72

Հ. Յ. Պ.

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԾԵՐ

Վիկէն — Հ. Յ. Պ. Անի կոմիտէն ժողո -

վի կը հրաւերէ բալոր ընկերները այս Շա -

րաթ, ժամը 20.30ին, Օհանջանեան Ա. -

կումբը : Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ՓԱՐԻԶ. — Հ. Յ. Պ. Ալլիկուր Սերոր -

Մ. Եօթնեղայրեան խումբը ընկերական

ընդհանուր ընդհանուր ժամագալ -

տեղին : Ժամը 20.30ին, սովորական հաւաքայրին

մէջ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը

պարտաւորիչ է :

ՇԱՄԻԼ. — Հ. Յ. Պ. Ալլիկուր Սերոր -

Մ. Եօթնեղայրեան խումբը ընկերական

ընդհանուր ժամագալ ժամը 9ին, սովորական հաւաքայրին

մէջ :

19 Սեպտեմբեր, Շարար իրիկուն ժա -

մը 9ին ընկերական ընդհանուր ժամը :

Իրիկուն ժամը 9ին, Պուլվար Օտոտի կարտանի նր -

կումբը :

ՅԱՐԱՉ

ՕՐԱՅԻՐ

Հիմնադր՝ ՀԱԿԱՐԾ ՄԻՍԱՔԻԱՆ

35ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 8597 35ԵՄ ԱՆՆԵ

Ֆունդատոր : SCHAVARCH MISSAKIAN

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 9^e

Fondé en 1925 Téléph. : PRO. 86-60
R. C. Seine 57 A 2731 C. C. P. Paris 15069-82

Ամֆանուրագրութիւն, տար. 4000 ֆր. վեց. 2200
Արտասահման՝ տարեկան 5000 ֆրամք : Համը 20 ֆր.

ՀԱՆԳՇԱԲԹԻ

17

ՍԵՊԵՆՑԲԵՐ

■

JEUDI

17 SEPTÈMBRE

1 9 5 9

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 15ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 4398

ՕՐՈՒԱՆ ԽՈՎՔ

ԵՐԿԱՆԱՌՈՒՆ ԱՌԱՋ ԵՐԿԱՆԱՌՈՒ

Խորոշեւի Ամերիկա այցելութիւնը, Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան 14րդ ընդհանուր ժողովին բացումը, զօրավար Տը Կոլի այնքան սպասուած յայտարարութիւնը Ամերիկոյ ժամին և Նէրուի ճամբորդութիւնը զէպի Քապու ու Թէհրան կը Կազմեն շարժուան քաղաքա - կան գլխաւոր գէպերը :

Այս բոլորին վրայ կը տիրապետէ սա - կայն խորհրդային լուսնիկին յաթթանա - կը, որ ըստ մասնագիտներու, մէծ յա - ջողութիւն մըն է և գրաւական մըն գիտութեան նորագոյն նուռներուն :

Տեղական թերթ մը սրամատօքէն զիտել կուտար թէ Խրուչեւ Ռուզնկթըն կ'եր - թայ ... լուսնի ճամբուգ: Խորհրդային հրթիւը իրմէ առաջ լուսին հասաւ, զար - ժացնելով Ամերիկայի ժամանքը, որոնք կը յաւ - սային իրմէք գարմացնել Մուկուայի մե - նասելը, անոր ցոյց տալով Միացեալա - հանդիներու նուաճումները ճարտարար - ուստի և գիտութեան զանազան մար - դերուն մէջ :

Խրուչեւ աւելի խորամանկ շարժեցաւ՝ կանիւով Ամերիկայի նըր: Այժմ առանց բառերը ծամծմելու իր խօսելիք «սրա - րաց» ճառերով կը յուսայ սիրաշահի ա - մերիկան քաղաքացիներու համակրու - թիւնը :

Տարակոյս չկայ, որ Ալյոնհառութիւնը հետ իր գլուխ զիսի խօսակցութիւնները պիտի փարատեն չատ մը թիւրիմացու - թիւններ և պիտի մեղմացնեն չիտերու պատերազմը :

Ամերիկացի առեւտրականներ և լոր - ծի մարդիկ պիտի շահագործեն ներկայա - ցած առիթ՝ իրենց քանակ պարարտացը - նելու համար :

Զինաթափութեան համար տարիներէ ի վեր ըուր ծեծող խորհրդադումները պի - տի ուզեն ի վերջոյ գրական արդիւնքի մը յանդիլ:

Համամարտ ճակատները պիտի կընան հաւանաբար համաձայնութեան մը զալ սանձ մը զնելու համար զինարշաւին, որ նոր պէտի մը սպասնալիքին տակ կը պահէ մարդկութիւնը :

Արդիական նոր դէներով սահմաններ դոյութիւն չունին այլեւս:

Օգանաւերը արդէն իսկ չնշած էին սահմանագութիւն գաղափարը :

Այժմ օգէն վերջ, հիւէկական զէնքերը չնշած են նաեւ ճամաքային ու ծովային սահմանները :

Միջազգային ժամուլը նոր դարաշրջանի մը մասին կը խօսի արդէն: Դարաշրջանի մը, որ սահմանները բառալէ ետք նաեւ վերջ պիտի տայ ազգայնութեան զաղա - փարին ...

Տակաւին շատ կանուի է տառը հաս - նելու համար :

Մարդկութեան համար զիտութեան նրանք իր խօսի արդէն: Դարաշրջանի մը, որ սահմանները բառալէ ետք նաեւ վերջ պիտի տայ ազգայնութեան զաղա - փարին ...

Տակաւին շատ կանուի է տառը հաս - նելու համար :

Մարդկութեան համար զիտութեան նրանք իր խօսի արդէն: Կրնա՞յ բարձրացնելու արդիւնքը:

Միջէ այո՞ւ, այն ատեն է միայն, որ լուսնիները կընան արդէք մը ներկայա - ցնել :

Միջէ այո՞ւ խանդավառութեան շրջանը անցնելէ վերջ, մարդկի աւելի պաղաքին կերպու պիտի մտածեն երկնաւորէն ա - մելի երկաւոր գաւերու մտասին:

Պէտ պիտի տայ անցագութիւնը :

ՀՐԱՄԱ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԳԵՂԻՔԵՐԸ

ԻՐՈՒԵԶԵՒ ՈՒՌՇԻՆԿԵՐԸ ՀԱՍԱՒ

Գլուխ Գևասի ԱՌԱՋ ՀԱՆԴԻՓՈՒՄ ՄԵՐ ՈՒՆԵՑԱԿ ԱՅՋԱԿ ՀԱՌԱՋԱԿ ՀԵՏ

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնելէն քիչ ետք, Խորհրդային լուսնիկին լուսաւութեան մէջ :

Լունիք Բի լուսին հասնե

ՏԱՐՈՐԻՆԱԿ , ԲԱՑՑ ԵՐԱԿԱՆ

ԵՐՋԱՆԻԿ ԶՈՅԳԸ

Երաբաթ օր , յետմիջօրէին , երբ աշխատանքս կը թուղում , մերձակայ եկեղեցին կը մտնեմ , ուր կը մտամ երկար պահ մը , անդորրելով աշխատանքին պարտասած հոգիս : Նման օր մը , յետմիջօրէին , նըստած էի առաջին նստարաններէն մէկուն վրան , եկեղեցին մէջ : Ուշազրութիւնս գրաւեց շշուկ մը , աւելի ճշգչ՝ մրգունչ մը ատարօրինակ : Այլ մը եւ կին մը , արդէն յառաջացած ատարիք մէջ , կը կրկնէին իրարու՝ իրենց պահապերութեան խոսուուները .

— Կ'ընդունի՞ս զիս , իրրեւ այրդ .

— Այսու .

— Իսկ դուն , կ'ընդունի՞ս զիս իրրեւ կինդ .

— Այսու .

— Կանքը ունի դասնութիւններ , չիւ աւագութիւն , աղքատութիւն . պիտի մը նմա՞ս մէշա կողքիս .

— Այսու .

— Իսկ դո՞ւն . . . պիտի մնա՞ս միշտ քո՞ .

— Վիկու .

Հայկական ժողովրդական , զորդիական խմբեր - համերգներ շարադրել , ստեղծել սէնֆոնի փոլքորդի , եւրոպական քէնիլիով եւ ժամանակակից նորագոյն ըմբռումներով :

Կարճ շրջանի մը մէջ արտադրեց պատկանք աղդող բազմաթիւ գործեր : Ինչպէս Հայկական Պատարագը , Հերոսի մը կեանքը , Հայկական Համերգը , Գրիգոր Լուսաւորիչը , Նարեկը , ջութակի եւ նուագախումբի համար Գոնչըթօ . մը , Սիլիք Ֆրանսէկ եւ գեղ բազմաթիւ մեներգներ զաշնակի ընկերակցութեամբ :

Շնորհիւ իր անհուն նկարագրին , առանց վհատելու կազմակերպեց եւ սարքեց Փարիզի , Մարսիլիոյ , Լիբանանի , Պուրոյ , Միացեալ Նահանդներու զանագան հայաշատ կեղրուներուն մէջ ինչպէս նորքի , Ֆիլատէլիոյ , Տիթրոյիթիքի մէջ բազմաթիւ համերգներ :

Առանց արուեստակիսի ազգ մը չի կրնար ապրիլ : Օննիկ Պէրպէրեան , վասահարար , զաղթաշխարհի Հայութեան մէջ աղդային ողին վար պահելու եւ ստեղն մը և և տեւականացներու սատարուններէն մինելու , իր կազմակերպած համերգներով նոյնիսկ ստեղծած համերգներով :

Հակառակ իր ջանքերուն եւ ստեղծած գործութեան , ժողովրդական դէմք մը չկրցաւ գանաւալ , որովհետեւ իր հէկինակութիւնները բարձր ոճով շարադրելու համար կազմակերպած համերգներով նոյնիսկ ստեղծած համերգներով :

. ՎՐԱՅՑ ՀԱԼԷՊԼԵԱՆ

— Այսու .

Տարօրինակ մրմունջը վերջ զատւ թէ - թեւ համբոյրով մը :

Դուրս եւայ եկեղեցիէն : Տեսայ ալեւոր զոյզը : Երկուքին ալ աշքերը կը ճառա - պայթէին երջանկութեամբ : Կինը կասհեց՝ թէ իմացած էի իրենց մտերիմ խօսակցու - թիւնը : Շիկնեցաւ թեթեւորէն , ժամեցաւ եւ բառ .

« Յովհաննէս ու ես ամուսնացած ենք երեսուններէ տարինքին մէջ : Ուշազրութիւնս գրաւեց շշուկ մը , աւելի ճշգչ՝ մրգունչ մը ատարիքին մէջ : Այսէն տարի , մեր ամուսնութեան տարեղար - ձին , կուզանք այս եկեղեցին , ուր օրհ - նուած է մեր Ս . Պատակ . եւ չոս կը կրկ - նենք մեր ամուսնութեան խոսուութեամբ : Այսու կը վերանորոգնեփ զա - նոնք , որպէսզի չմոռնանք բնաւու . . . : Են - նորհիւ այս սովորութեան , մեր կինակ - ցութիւնը դարձած է համերաշխ եւ իսա - դապակ : Մեղի չափ երջանիկ զոյզ մը՝ լըժ - ուար է որ կարենաք զանել » :

X

ԱՌԱՅԱՅ ԿՐԹՆՔԻ . . .

Անաստուած մը՝ կը բացատրէր Աւարոյ Ուիլսնի , Մ . Նահանգներու նախկին նա - խազահին , թէ չարիքը՝ որմէ կը տառա - պի աշխարհս , ցոյց կուտայ անանկութիւ - նը կրօնքին :

Նախազահը պատասխանեց .

— Խորհնչէք քիչ մը . եթէ մարդիկ չար են հանդեր կրօնքով , հասաք ի՞նչ պիտի բլայլին առանց կրօնքի :

X

«Ի ՔԱՂՅՅ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ»

Պատերազմը չէր վերջացած տակաւին : Շոգեկառքի կայարանը լիցուն էր նորա - կոչ զինուորներով : Ազգականներ եւ բա - րեկամներ բարի երթ եւ բարի զարձ կը մաղթէին մեկնող երթասարդներուն իւրաքանչիւր զինուոր սիրելի մը ունէր , եւ զորովանքով կը խօսակցէր անոր հետ : Կարծ երթասարդ մը , թուլի , գեղագէմ , որ միայնակ կը գետէր այս բոլոր , եւ կարօտի թաքուն զգացումով մը կը հա - ռաչէր :

Շոգեկառքի սկսաւ շարժիլ . յանկարծ , զեկուցիկ օրիորդ մը՝ վազեց զէպի երի - տասարպը , զայն զրկեց եւ ըստա .

« Եղբայրս , իրեւ նորակոչ զինուոր , անցեալ տարի այս կայարանին մեկնեցաւ զէպի հակասած հակատին : Եղբայր մարդիկ չար մաղթէլ : Երեք շարաթ առաջ իմացանք թէ եղբայրս ինկերէ ու սադամակատին : Ուրեմն , ի քաղցր տեսութիւն , ուշադրութիւն ըրէ դուն քեզի » :

Տիուր երթասարդը փոխեց իր տրա - մագրութիւնը , վերաբարձաւ եւ միացաւ այնիւ օրիորդին հետ , զոր նախա - խամութիւնը իր ձամբուն վրան բնած էր , զինդակ պահու մը :

ԴէՅ

— Ծո ես իսերն եմ անիծեր քո նամակին ու . . . քո հանըմին ալ . . . վախեր եմ քո . . . թքեր եմ քո . . .

Մարմարով յատակուած ընդարձակ բառակուսի բակին մէջ , որուն ցուրտ մէլ կութիւններ ձեզունէն կախուած ստեղ - նաւոր չահով մը միայն կը խանդարուէր , պառաւը կեցած , նամակին վրայ կը նա - յէլ ու ինքնիրենը կը հարցնէր .

— Ո՞ր աղան հանըմին նամակ կը զրկէ . . . հանըմին հետ ինչ զործ ունի աղան . . . ամ մարդիկը չասակցա՞ն որ հանըմը ալ մէկուն հետ զործ ունինալ չուղեր . . . շա - պա նթէ բարկանա՞յ նամակը անելու :

— Խեղձ կինը , վարանած , հանըմը բար - կացնելու վախով համակ , կը մնար հոն , կիսաստուեր բակին մէջ , որուն բարձր ու վանդակապատ պատուածներէ՝ զեղին սթորներուն տակ՝ տկար լոյս մը միայն թոյլ կուտային ներս , որ անոր հերկեքն ներքեւ , որ անոր հերկեքն ներքեւ :

— Խամակ մը , կակազեց , կաղնիկաղ ուղղութիւն զէպի բարձրուող գուռը , որուն շրջանակին մէջ սեւերով փաթթուած կունջ մը սիլուէլով դրագութիւնը :

— Ու կուն իր կարծիքն ալ հնէ ի՞նչ է սու - թիւն . . .

Պառաւը սասանեցաւ , յանցանքի վրայ մէկն ի մէկ բռնուող տղու մը պէս :

— Նամակ մը , կակազեց , կաղնիկաղ ուղղութիւն զէպի բարձրուող գուռը , որուն շրջանակին մէջ սեւերով փաթթուած կունջ մը սիլուէլով դրագութիւնը :

— Ու , սա ցնդան ալ ինէ ի՞նչ է կունդ :

— Վերաբարձր կարծիքն ի՞նչ պիտի զրեն :

— Հայկական աղանքին տակ :

ԿԱՐՄԻՐ ԾԻԾԱՂ

ԵՕԹՆԱՄԵԿ ՊԼԱՅ
(Պիտիպիտիպիտիպիտի)

★

Պերճախօս քարոզիչ մը կը զրկուի հիւ - սիսէն հարաւ : Մինչեւ օդնածութիւնը կար - մի մաս պիտի կարուցանենք , ուղղութիւնը կարուցանենք , զարդարան կարուցանենք , սակաւագան կարուցանենք , աղանդական կարուցանենք :

— Յանաջակայ եօթը տարինք ըստ լուսակայացներ լուսակայացներ կարուցանենք , ուղղութիւնը կարուցանենք , զարդարան կարուցանենք , սակաւագան կարուցանենք , աղանդական կարուցանենք :

— Եղանակայ կարուցանենք , ուղղութիւնը կարուցանենք :

— Ի՞նչ ըստ կարուցանենք , լուսակայացներ :

— Եղանակայ կարուցանենք , ուղղութիւնը կարուցանենք , զարդարան կարուցանենք , սակաւագան կարուցանենք , աղանդական կարուցանենք :

— Եղանակայ կարուցանենք , ուղղութիւնը կարուցանենք , զարդարան կարուցանենք , սակաւագան կարուցանենք :

— Եղանակայ կարուցանենք , ուղղութիւնը կարուցանենք , զարդարան կարուցանենք :

— Եղանակայ կարուցանենք , ուղղութիւնը կարուցանենք :

Ալժերիացիները որոնք իրմէ զատուելու փափաք յայտնած կ'ըլլան։ Անոնք կը պազմակերպեն առանց ֆրանսայի, հողովով կ'ապրին, աղբիւները զորս կրնան օգտագործեն, կատավարութիւնը դոր կ'ուղին։ Անձնապէս համոզուած եմ որ նման վախճան մը անհաւատալի եւ աղիւ աղիւ կ'ըլլար»։

Նախագահը ապա յիշեց երկրորդ լուծումը։ ամբողջական ֆրանսացում, հաստատուած իրաւունքներու հաւասարութեան վրայ։ Ալժերիան ամբողջական ժամանելը կը զառնայ ֆրանսայի եւ վերջապէս՝ երրորդ լուծում մը՝ զանակաց յին կապեր։ Ալժերիացիներու կառավարութիւնը Ալժերիացիներով, կորհած ֆրանսայի օժանդակութեան վրայ եւ անոր հետ սերտորդն միացած անտեսութեան, ուսուցման, պաշտպանութեան եւ արտաքին կապերուն համար։ Այս պարագաներուն Ալժերիոյ ներքին վարչակարգը կ'ըլլայ դաշնակցային»։

Նախագահ Տը Կոլ Ներակացուց, յիշուով թէ Ֆրանսան պիտի չքանակիցիԱլժ. Ակատ. ծակատին հետ, բայց շատ բան կայ ընկերք Ալժերիոյ համար։ «Ճամբան գծուած է, որոշումը տրուած է եւ զործ արժանի է ֆրանսայի»։

Ֆրանսական քաղաքական շրջանակները ընդհանրապէս զոհ են Տը Կոլի ճառէն, բայց ծայրակեց աջ եւ ձափ շրջանակներէն։ Առաջիններուն համար՝ ճամբան կը բացուի անկախութեան, իսկ համայնավարներուն համար բանակարգութեան ճամբան զոյցուած է։

Վերնէր Ֆրան Պո-ԱՌԻՆ, գերման դիտուր, յայտարարեց թէ Հրթիւներու մարզին մէջ այլեւ կարելութիւն չիկայ Ռուսերուն համենու։ Երեք տարի ետք աւելցուց գիտականներ։

ՀԱՐԱԽԻԱՑԻՆ ԻՏԱԼԻՈՑ մէջ (Պառլեթ-թա) չորս յարկանի չէնք մը փլաւ։ Յարդ 57 մեռեալ եւ 13 վիրաւորներ կան։

ԱՐՄԵՆԻԹԻՆԻ մէջ ընդհանուր զործադրութուած տրուած է Սևալտեմբէր 23ի համար։

Տէր եւ Տէկին Համբարձում Վէլէտեան, Տէր եւ Տէկին Արամ Վէլէտեան, Սարգիս Վէլէտեան ընտանիքներու խորին ցաւով կը ծանուցանն իրենց մօր։

ԶԱՐԴԱՐ Վէլէտեան մահականին ունեցաւ Սևալտեմբէր 16-ին, 88 տարեկանին։

Ցուլարկաւորութիւնը կը կատարուի այսօր Ուրբաթ ժամը 2ին, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտչէ եկեղեցին եւ մարմինը կ'ամփոփուի թիէլ գերեզմանատունը։

ՆՈՒԷՐՆԵՐ

«Յառաջ»ի հաւատարիմ ընթերցող մը հապարկան Փրանք կը նուրիէ Յառաջին, Հայ - Բոյջին եւ Այնձարի Յառաջ վարժարանին, ինչպէս նաեւ երկու հազար Փրանք «Յառաջ»ին եւ հազար Փրանք «Յառաջ»ի աշխատաւորներուն։

Տէր եւ Տէկին Միհրան Հացագործեան իրենց ազգականին տարարախտԱրշակ Աշխաղշեանի մահուան տիտիւ առթիւ հինդ հազար Փրանք կը նուրիէ Աղքատախտամին, փոխան ծաղկեպասակի։ Նոյն առթիւ Տէր եւ Տէկին Յակոր Աղքատախտամին, հինդ հազար Փրանք եւս Աղքատախտամին, փոխան ծաղկեպասակի։ (Ստանալ «Յառաջ»ին)։

ՄԱՐՍԵԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ
Եկեղեցին վարչութիւնը կը ծանու - ցանէ թէ՝ իր Հայերէնի Դասընթացքը վերաբացուած է, ուսուցչութեամբ Տէկ. Ս. Թորոսեանի։ Դասերը Երեքարթիւն եւ Ուրբաթ օրեր, ժամը 19-21, Երկու սեռէ աշակերտներու համար, Բարեգործականի սրահին մէջ, 19ա, Բի Գանիքը։ Նոր արձանադրութիւններու համար դիմել սրահ, գասերու պահերուն։ Ծնողը - ներ կը հարաբուին օգտավուի այս անվճար դասընթացքէն, իրենց զաւակները հայերէն կարգալ - զրելու ուսումնէն չըրկելու նախանձախնդրութեամբ։

ԵՂԱՆԱԿԻ ԱՄ-ԱՉԻՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ

Կազմակերպուած Սէնթ էթիէնի Հ. Յ. Դ. Նոր Սէրունդի Բարկէն Սիւնի խում - րին կողմէ, այս Շարաթ, ժամը 20էն մինչեւ լոյս, Փերկարայի չքիշ սրահին մէջ, մասնակցութեամբ՝ թրէտ Պովի նույակախումբին։

Զանագահը անակնալներ, ճոխ եւ առաջ պիտի։
Հասոյթը պիտի յատկացուի ժողովա - սրահին նորոգութեան։ Կը ինդրուի կեղը ։ Ֆրանսայի ընկերներէն իրենց ներկայութեամբ քաջալերել այս ձեռնարկը։

ՀՈԳԵԱՆԳԻՒԱՏ

Խիս լէ Մուլիօն։ Պ. Փիլիպպոս Ե - սայեան եւ զաւակը Փասքալ Եսայեան, Տէր եւ Տէկին Յակոր Սէմէրնեան եւ զաւակը Տէր և Տէկ. Օ. Բալուեան եւ պարա - պանները կը ծանուցաննեն՝ որ հոգեհան - գիստեան պաշտօն պիտի կատարուի Փա - րիզ Ս. Յովհ. Մկրտչէ եկեղեցւոյ մէջ, Այս կիրակի, իրենց մօր, քրոջ եւ ազ - գականին։

ՎԱՐԴԱՆԱԾԵՑ ԵՍԱԾԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ։

Նոյն օրը հոգեհանգիստ պիտի կատար - ուի նաեւ իրենց զաւակին եւ եղոր՝ ՊԵՏՐՈՍ ԵՍԱԾԵԱՆԻ

մահուան տարելիցին առթիւ (ինկած Ալ - ժերիոյ Զակատը 1958ին)։

Կը հրաւիրուին ողբացեալներուն յիշա - տակը յարգալները։

X

Ալրի Տէկին Մաքրուէի Խրիմեան, ինչ - պէս եւ եղբայրները կը ծանուցանն թէ հոգեհանգտեան պաշտօն պիտի կատար - ուի այս կիրակի առաւտու, Սեպտեմբէր 20, Փարիզի Հայոց եկեղեցին, իրենց ող - բացեալ ամուսնոյն եւ եղոր։

ԱՐՄԵՆԱԿ ԽՐԻՄԵԱՆԻ

յիշատակին, անոր մահուան առաջին տա - րելիցին առթիւ։

Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգող - ները։

× Այս առթիւ Տէկին Խրիմեան կը նոր - ւիրէ Հազար Փր. «Հայ - Բոյջ»ին, հա - զար Փրանք «Յառաջ»ին եւ հազար Փրանք Աղքատախտամին։ Ստանալ «Յառաջ»ին։

ՄԱՐՄԵԼ

Կապոյտ Խաչի Մարմէլի մասնածիւլի պարոցին արձանագրութիւնները կը սկզ - բաւ այս Հինդշարթի առաւտու, ժամը 9-12, ուսուցչութեամբ Տէկին Հազար - ների։

26, RUE DES CONVALESCENTS

Salles de séjour - Penderies - literie
Chambres - cosy - Cuisines laquées
Salons-tapisserie - Fauteuils-canapés-lit

ՀԱՅԵՐԻՆ ԿՇ ԽՈՍՀԻ

ՎԱՐՈՒԱՆՑ ԿՇ ԽՈՍՀԻ

ԱՄԵՆ ԿԱՂԱՎՈՒՅ

185, BD. J. JAURES
15, AV. A. MORIZET
Boulogne - Billancourt
Métro : MARCEL SEMBAT
Mol. 06-33 et 60-38

Imprimerie Spéciale
du Journal « Haratch »

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ՎԱՐԺԱՐԱԿԱՆ

ՎԵՐԱՄՈՒ

Երկուշարքի առաւտու Սեպտեմբէր 21 Ծնողքներուն բացառիկ դիւլութիւն մը ընծայելու համար, արձանա - գրութիւնները պիտի շարունակ - ուին մինչեւ վերամուտին օրը։

College Arménien S. Moorat
26, Rue Troyon - SEVRES (S. & O.) Tel. OBS. 18-28

ԴՊՐԱՅ. ՏԻԿԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱԿԱՆ

1959 - 1960ի գվարցական տարեշրջանի արձանագրութիւնները բաց են։ Ամէն անոնք որ կը փափաքին իրենց զաւակները արձանագրել, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմել զաստատութեան Տնօրէնութեան։

Դպրոցաչափական պաշտօնական ծրագրին, աշա - կերտուհիները կը պատրաստ պիտի կատար - ուի պարագայի քննութիւններուն, տալով նաև անոնց Հայեցի դաստիարակութիւն, հայերէնի, գրականութեան, պատմու - թեան եւ կրօնի ծանօթութիւններով։

Դիմէն՝ 1 Պուլվ - տիւ նօր, Լը Բէնսի 172։

ՎԵՐԱՄՈՒ

Երկուշարքի առաւտու, Սեպտեմբէր 21 Ծնողքները կրնան իրենց զաւակները գվարց առաջնորդել կիրակի իրիկուն կամ Երկուշարքի առաւտու։

ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ

ՄԿՐՏՉ. ԵԿԵՂԵՑԻ

ՄԱՐՍԻՑԼ

Պաշտօնունք՝ այս կիրակի, Սէն Ժէ - րում, ժամը 9-30ին։ Ռէւ Ժէմափակ՝ ժամը 10-45ին։

Կը խոսի Վերապատուելի Հելվանեան։

Հ. Յ. Դ.

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Վիկն - Հ. Յ. Դ. Անի կոմիտէն ժողո - վի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս Շա - րաթ, ժամը 20-30ին, Օհանչանեան Ա - կոմիրը։ Պարտաւորի ներկայութիւն։ ՓԱՄԻՉ. Հ. Յ. Դ. Ալժերու Սէրու - Մ. Եօթնեղայրեան խումբը ընկերական ժամանակաշրջան մէջ։ Եղանակը ժամանակաշրջան մէջ։ Ալժերու Սէրու մարդկան համար մարմինները ներկայութիւնը պարտաւորի է։

ՇԱՄԻԼԻ. Հ. Յ. Դ. Արդութեան խումբը ընկերական ժողովը այս Շարաթ երեկոյ ժողով 9ին

Դոր առած է այն մարդը որ իրաւացիօրէն
անուանուած է Ֆրանսայի փրկիչը» :

Իտալացի լրագրողին խօսքերը որոշ չա-
փով կլ ներկայացնեն օտար ըրջանակնեւ -
բու կարծիքը :

Միջազգային մամուլը, իր կարգին լու-
լուղունելութիւն մը վերապահած է Տը-
Կոլի յայտարարութիւնն: Պրիւէլի ըն-
կերպարական «Ժողովուրդը» թերթը կը-
զրէ թէ Նախագահ Տը Կոլի առաջարկը
Ալժերիացիներուն չորնթալից է: Խոկ «Ա-
զատ Գելժիան» կը գրէ «վճռական անկի-
նալարձ մըն է: Տը Կոլի ծրագիրը տանե-
սական եւ քաղաքական գետնի վրայ իրաւ-
վարութիւնը զործ է:

Փուրնալ տր գլուխ: — Նորութիւնը կա-
րեւոր է: Ալժերիացիներուն կը ճանչուի
իրենց ճակատագիրը որոշելու իրաւունքը:

Գերմանական կէնէռալ Անցայլը (ան-
կախ) . — Տը Կոլի կը կարծէ թէ կրնայ Ալ-
ժերիացիներուն իրաւունք տալ ապատօքն
որոշելու իրենց ծրագիրը, որովհետեւ
վստահ է որ Ալժերիա պիտի չընտրէ ան-
ջատումը:

Սպանական նա (կաթողիկէ) . — Տը Կո-
լի որոշումը քաջ է եւ ծանր քաղաքական
իմաստով:

Ալժերիոյ Ազատական ձակատը ցարդ
չէ արտայայտուած, եւ անշուշտ անոր
կարծիքն է կարեւորագոյնը թունուզի մէջ
կիսապաշտօնական առաջնի հակագիցու-
թիւնը տուաւ ներքին նախարարը . . . Քա-
ղաքական առաջարկներու քաղաքական
պատասխաներ պէտք է տալ: Ալժերիոյ Ա-
զատ. ձակատը պէտք է օգտուի իրեն տր-
ուած առիթէն:

Կ'ըսուի նստե թէ Նախագահ Հապիս
Պուրիաս պիտի ընդունի «Ալժերիոյ առ-
ժամեայ կառավարութեան» անդամները
որպէսպի համոզէ անոնք որ ինելացի եւ ի-
րաբէս պատասխան մը տան Ֆրանսայի: :
Ֆրանսական բանկի պաշտօնաթերթը
«Սեպտեմբեր 16ի կոչը» խորագրով իր
դուռնակութիւնը կը յայտնէ:

ԼԵ ՓԵՔԻ ՀԱՅ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆ

3 Ավընի Կումաշան, կը Փեք, Սէնէ-Ռւազ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՒՐ. — Դասական

ՀԱՐԱԳԵ (Cours Classique):

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ. —

1) Տասը տարեկանէն սկսեալ, Երկրոր-
դական Վարժարանի որեէ դասարանի ու-
սանող կը նորունուի պայմանաւ որ ունե-
նայ իր դասարանին վերաբերեալ նիւթե-
րուն բաւարար ծանօթութիւնը:

2) Արտասահմանէն կամ Ֆրանսայի
դաւաներէն եկող աշակերտը, Փարիզի
մէջ պէտք է ունենայ ինսամակալ մը:

3) Աշակերտը պէտք է ներկայացնէ
Հնծայարանին Տնօրէնութեան. —

ա) Ցարդ յաճախած դպրոցին դասա-
դրքոյկը եւ բարի վարքի վկայական:

բ) Մկրտութեան եւ բժշկական պատ-
ուաստի վկայական:

4) Դպրոցական արքեան թոշակը (ին-
նամսեայ) 150.000 Փրանք է, երեք մա-
սով վճարելի, իրաբանչերը եռամսեա-
յին սկիզբը:

Նպաստաւոր զեղչ մը նախատեսուած է
իսկապէս կարօտեալ ընտանիքներու զա-
ւակներուն համար:

Ցիշեալ սակագինէն դուրս կը մնան ա-
շակերտին ուղեւորութեան, հանդերձե-
զէնի, գրենական պիտոյքի, բժշկական
ինստաֆի ծախքիրը:

Դիմէլ՝

Direction Ecole Apostolique

3, Rue de Grandchamp - Le Pecq S. et O. France

ՍԱԿԱԳԻՆ ԸՆԹԱՅԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒԻ

Մէկ ԱՆՁԱՄՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱԶԴ

ՀՈԳԵՀԱՆԴԻՍ

ՅԱԼԱԿԱՐԻ

ՇԱՆՈՐՀԱԿԱՐԻ

ՀԱՄԱԿԱՐԱԿԱՐԻ

Ֆրանքլին Տ. Ռուզվելթի, Խրուչել
վարչապետ Խորհրդ Ախութեան:

Հոս է, ներ նորքի մէջ, որ Խրուչել
մօտէն ճանչաւ գրամատէները: Երկու
ճաշերու ընթացքին, ջղայնանալու առիթ
ունեցաւ: Յերեկին յայտարարեց — «Ա-
մէն յոյ կորանցուցած եմ ձեզ համայնա-
վար գարձնելու: Ամէն բագ, կ'ըսէ ոու-
սկան առածը, իր ճախճախուտէն զոհ է,
դուք ալ ձերին զոհ էք, բայց ուշա-
գրութիւն ճախճախուտ չեմ ուզեր ան-
ուսնել մեր ընկերվարական վարչածեւր»:

Շատեր ինդացին, սակայն Խրուչել ի-
րենց մահապը կը կարգար ...:

Իրիկուան ճաշին, Խրուչել կը յայտա-
րարէր: «Հաւանարար ձեր զրութեան
յալթանակին կը հաւատաք, կ'ին ևս ըն-
կերվարութեան յալթանակին կը հաւա-
տաք, կը տեսնեմ որ կը ժպտիք, ուշա-
զրութիւն չեմ ըսեր որ մարգարէ մընեմ,
բայց կրնամ ըսել որ ձենէ ոմանք զան
զարթօնները պիտի ունենան երբ տեսնեն
թէ իրենց հաշմաները սիսալ էին: Կը նե-
ռէք, չեմ ուզեր ձեզ վիրաւորել, կ'ուզէի
մահայն խօսիլ ապազային մասին այնպէս
ինչպէս կը տեսնեմ»:

Եւ վարչապետը կատակախոս կը դառ-
նար երր իրեն կ'ըսէին որ «տանտեսական
ակումբը» երբեք այդքան մարդ չէր տե-
սած: — «Զարմանալի չէ: Մեզ մօտ,
Խորհրդ. Միութեան մէջ վայրեր կան ուր
ուզալ անձանօթ է, երբ դիպուածով մէջ
համ մը տեսնուի ամէն մարդ կը վագէ: Կ'ուզէն մօտէն տեսնել, դպչէլ: Այս իրի-
կուն ալ զրամատիրական անուանի ընկե-
րութեան մը մէջ, համայնավար մը կայ,
շատ բնական է որ դուք ալ ընէք, ինչպէս
մօտ կ'ընեն այն ուղարկին համար ո-
րուն մասին խօսեցայ»:

Եւ այդ ճաշին ընթացքին էր որ պատա-
հացաւ առաջին մէջազէպը: Մէկը կ'ըսէ.
«Ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ Խորհրդային լրա-
դուզները կրնան աղասօրէն զրել իրենց
ուղածը Ամերիկայի մասին, մինչ Մոս-
կուայի ամերիկացի թղթակիցները զրա-
քնութեան ենթարկուած են»:

Խրուչել կը կատարի: — «Ես հոս եկած
եմ ձեր նախագահին հրաւերով, համա-
ճայնած ենք որ չխօսինք վիճարանու-
թեանց առիթ տուող հարցերու շուրջ»:
Բայց հարց տուողը կը պնդէ «այդ պա-
տասխանը չէ հարցումիս»: Այս անդամ

ՈՂԲ. ԳԱԲ. ԼԱԶԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ
Պ. Ստեփան Էւլիքիկեան ասասը հազար
Քրանք կը նուիրէ Հայ Մշակոյթի Տան:

ՅԱԻԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դ. Կայանի ննթակոմիտէն իր
խոր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Հ.
Յ. Դ. Գերազոյն Մարմնին, Տիկին Ն.
Լազեանի եւ ընտանեկան պարագաներուն
ընկեր Գարիբել Լազեանի անդարձանելի
կորուստին առթիւ:

ԳԱՐԻՒԷԼ ԼԱԶԵԱՆԻ

ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Փարիզի Հ. Յ. Շ. Շ. Շ. Կոմիտէն յի
շատակութիւնները կը յայտնէ Հ.
Յ. Դ. Գերազոյն Մարմնին, Տիկին Ար-
մանուչի Պապայեանի յիշատակին հինգ
հազար, Տիկին Գուրմայեան հազար, Տի-
կին Գարակիւլեան հազար, Ոմն Օր. Զի-
լինկիրեանի ամուսնութեան առթիւ հինգ
հազար Փրանք:

ՃՆՈՐՀԱԿԱՎԻՔ

Հայ Կարմիր Խաչի Ֆէսանվիլէի օլափ.
Կայանին կը նուիրէն: — Պ. Հայէկ Գրլը Ք-
նան ասասը հազար Փրանք, Տէր և Տիկին
Ժ. Տամալանեան հինգ հազար, Տէր և Տի-
կին Հայ Տարօնեան Խօսն Գարիմի մկր-
տութեան առթիւ երեք հազար, Տիկին
Դաւիթիւն իր ողբացեալ քրոջ Տիկին Ար-
մանուչի Պապայեանի յիշատակին հինգ
հազար, Տիկին Գուրմայեան հազար, Տի-
կին Գարակիւլեան հազար, Ոմն Օր. Զի-
լինկիրեանի ամուսնութեան առթիւ հինգ
հազար Փրանք:

ՄԱՐՍԵԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Եկեղեցին վարչութիւնը կը ծանու-
ցանէ թէ՝ իր Հայերէնի Դասընթացը վը-
րեարացուած է, ուսուցչութեամբ Տիկի-
ն. Մորոսեանի: Դասէրը Երեքշարթի եւ
Աւրաբաթ օրեր, ժամը 19-21, Երկու սուէ
աշակերտներու համար, Բարեկործակա-
նի սրահին մէջ, 19ա, Ծի Վանքիւր: Նոր
արձանագրութիւններու համար դի-
մել որահ, գասերու պահերուն: Ծնողը
ները կը բարեկործին օգտուիլ այս անվճար
դասընթացքէն, իրենց զաւակները հայե-
րէն կարգալ - զբէլու ուսումնէն չըրկելու
նախանձախնդրութեամբ:

ԸՆԴՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ՓԱՓԱՔԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆ

TOURIST-ROMEA-FRANCE

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆՑ ԸՆԴՀԱՆՈՒԹ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

Համոյքն ունի տեղեկացնելու իր ազնիւ յաճախորդներուն թէ Խորհրդային Հա-
յաստանի 39րդ տարեղարձին առթիւ, մասնաւոր մեկնում մը կազմակերպած է

1959 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 21ԻՆ

25 ՕՐ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՓԱՐԻԶԵՆ ՓԱՐԻԶ

16 ՕՐ ԵՐԵՒԱՆԵՐ ՄԷՋ

Այս շրջապատոյտին համար հարկ եղած թուղթերու ստացուածը բաւական երկար
ըլլալով արձանագրութիւնները կը փակուին վերջնականապէս

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 15ԻՆ

Ամէն օր ժամը 17էն 18-30, Հայ մը կրնայ ձեզի քննունիք: —

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐՉԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Tourist - Romea - France

10, Rue Pasquier - PARIS (8)

Métro . Madeleine

Tel. : ANJ. 48-47, 41-83, 47-05

Գարունը կը վերսկսի գեղազարել բնութիւնը, տերեւաբափ ծառերը կը
գունաւորուին դաղրամի եւ ծաղկներով, կեանի կը վերանորոգուի

Զեր բնակարանն ալ պէտք է որ վերանորոգուի

ՆՈՐ ԳՈՅՆԵՐՈՎ ԵՒ ՆՈՐ ԶԱՐԴԱՐԱՆՔՆԵՐՈՎ

Նոր կենսունակութիւն ստանալու համար

PEINTURES THOMLAC

16 bis, BOULEVARD SEBASTOPOL, PARIS (4e)

Tél. : ARC. 26-61

(Métro : Châtelet - Halles)

ԹՈՎԱՄԱՍԵԱՆ ԵՐԱՎՅՈՒԵՐՈՒ ՀԱՅԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Իր սեփական արտագրութիւնը եղող արդիական գոյներով առաջնակարգ Սէն-
թէթիք եւ Վինելիի նորոյթ իւղաներներու, զեղարուեստական պատի
թուղթերու, լինոլինումներու եւ Սինելինումներու տեսակները, նաեւ ձեր բը-
նակարաններուն արտաքին ներքին իննամբներուն համար անհրաժեշտ բոլոր
նիւթերը պիտի հայթայթէ ձեզի, ԱՆՏՐԵՅլի Գիներով:

ՄԱՍՆԱԿԱՆ

ՍԱՀԱՅԱԿԱՆ

ՀԱՅԱԿԱՆ

ՀՕՐԱՎԱՐ ԴՐԻՎԱՍ գեկոյց մը յանձ -
նեց մամուլին, որուն մէջ կը յայտնէ թէ
յունական կառավարութիւնը փորձած է
զինքը ձերակալել տալ չնորհիւ «կաղմա-
կերպուած դաւադրութիւնը»: Յունա-
կան կառավարութիւնը բացարձակապէս
կը ճերքէ այս ամբաստանութիւնը, չէ -
տելով թէ ցարդ շատ կարեւորութիւն
տուած է Զքը. Դոփասի եւ ասկէ յետոյ
ոչ պիտի զրադի եւ ոչ ալ պիտի հետա-
քրքրուի անոր քաղաքական ծրագիրնե
րով:

ԿԱՐԴԻՆԱԼ ՎԻՍԶԵՆՉՔԻ Հովուական
նամակի մը մէջ, որ կարգացուեցաւ վար-
շաւայի բոլոր եկեղեցիներուն մէջ, կոչ
կ'ընէ համատացեալներուն որ հսկեն եկե-
ղեցոյ ինչքերուն պահպանութեան: Եւ -
հաստանի Կաթողիկէ Առաջնորդը կը չեշ-
տէ թէ համայնավար մատուլը իր ծաղ -
րանքներով մեծամասէս կը նպաստէ զողու-
թիւններու ասքածման:

Նիւ ԵՌԻԹԻ Արքեպահկոպոսը Կարդի -
նալ Սփելման խոտորէն քննադատեց Խը-
րուչեւի այցելութիւնը Մ. Նահանդները,
կոչ ընելոյ Ամերիկացիներուն «որ չը
խարուին խաղաղ համակցութեան օփիո-
մէն»: Չտալով հանդերձ խորհրդային
վարչապետին անունը զայն որակեց «ո՞ն-
բագործ», «կախարդ», «Ալովաւայի չա-
րագուշակ տէրը» ածականներով:

Ի ՏԱԼԻԹՅ արտաքի նախարարը Փելլա
երկար գեկուցում մը ըրաւ խահզարանին
առջև, մէջազգային կացութեան մասին:
Նախարարը ծանրացաւ ֆրանքեւիսալա -
կան յարաբերութեանց վրայ որոնց բա -
րեկամական ընոյթը չեշտուցաւ Փարիզի
վերջին տեսակցութեանց ընթացքին: Ի -
տալոյ նախարարը յոյս յայտնեց որ տը
կոլի նոր յայտարարութիւնը թոյլ պիտի
տայ որ այժերիսական հարցը լուծուի:

ԳԱՀԻՐԻ մամուլին համաձայն թշնա -
մտկան ցոյցեր տեղի ունեցած են Պաղ -
տատիք մէջ, բոլոքելու համար առջի օր -
ուան գնդակահարութեանց դէմ: Հստ
սուրբական եւ եղիպատական թերթերուն
բանակը միջամտած է կարդը վերահաս -
տելու համար:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ Մայէն նահանդին մէջ
Սեպտեմբեր 13ին ժամը 22ին մանչ մը
ծնած է որուն անունը զրուած է Լունիք,
որովհետեւ ճիշդ այդ ժամուն իորհրդա-
յին նոյն անունը կրող Հրթիուը լուսին կը
հասնէր: Ճիշդ է որ քաղաքավետարանը
պարտաւոր է ամէն տնակալ անուն ընդու-
նի, բայց մկրտութեան պարագային ե -
կեղեցին կ'ընդունի միայն այն անունները
որոնք կը զտուին կրոնական օրացոյցին
դրայ:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
Վարագայ Ս. Խաչ եկեղեցույ հոգարար -
առերեան, Առնուլի

Ի գիտութիւն մերազնեայ սիրելի ժո -
ղովուրդին կը յայտարարուի թէ այս կի-
րակի, Ս- եկեղեցույ անուան տօնակա -
տարութիւնը պիտի կատարուի, ինչպէս
ամէն տարի, այս տարի եւս պիտի կա -
տարուի մասազի օրնութիւն յաւարա -
պատարագի եւ կը բաժնուի ժողովուր -
դին: Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ Կաթ.
Պատուիրակ՝ ՍԵՐՈՎԲԻ ԵՊԻՍԿՈ. ՄԱ. -
ՆՈՒԿԵԼՆ: Եկեղեցույ փոքրիկներու զա -
մը Կ'երգէ պատարագի ամբողջ արարո -
ջութիւնը զեկալարութեամբ դպրապէտ
Պ. Գէորգ Հուայունի:

Կը հրամակուի շրջանին եւ Փարիզի եկե-
ղեցական ժողովուրդը:

Ակիզրն ժամերդ. ժամը 8.30ին, Ս.
պատարագ ժամը 10ին:

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Այս Կիրակի, Ազգ. Տար մէջ, 32 թիւ
ար Թրէվիզ, եղանակի առաջնորդ պարան -
ցեկ - ցերեկոյթը, Հովանաւորութեամբ
Հ. Յ. Դ. Նոր Սերոնդի Կեղը. Վարչու-
թեան, ժամը 16 - 23:

ՆԱԽԻՐՆԵՐ

Ֆ. Կապոյտ Խաչի Կեղը. Վարչութեանը
Հովանակալութեամբ ստացած է ի նպաստ
կայանի շէնքին հետեւեալ զումարները :
Ոմն հնուդ հազար եւ ոմն հնուդ հազար
Փրանք: Պ. Ռուբէն Թաղէսանէն իր կա-
յան այցելութեան ասիթով տասը հազար
Փրանք :

×

Ոլլացեալ Ժիկին Ֆիլու Դանիէլսանի
մահուան աթթիւ, փոխան ծաղկեպասկի՝
Շաւիլի գլուցին կը նուրիին... Պիտիս-
եան ընտանիք (Արժանթէօյ) հազար Փրու՝
Արզումանեան բնտանիք (Արժանթէօյ)
հազար, Նուրհան Փափաղեան (Փարիզ)
հազար, Տէր Ներսէսեան (Փարիզ) հա -
զար Փրանք :

ՑԱԻԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Պանեէս Քաշանի Հ. Յ. Դ. Ալութիւ »
Ենթակութիւն իր ցաւակցութեանները կը
յայտնէ բնկերներ Օննիկ եւ Գէորգ Թու -
Փանեանի եւ բնտանեկան պարագա -
ներուն՝ իրենց մօրեղոր մահուան առ -
թիւ :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Ի. Յ. Պ. Պէրպէրեան ընտանիքը, իր
ջերմ շնորհակալութեանները կը յայտնէ
բոլոր բարեկամներուն եւ գնահատողնե -
րուն, որոնք ցաւակցից եղան, իրենց սիրե -
լի եղոր եւ պազականին, գաստիարակ եւ
երաժշտ Օննիկ Պէրպէրեանի, դպուն կո -
րուստին առթիւ :

×

Կերը, Կրթ. Յանձնաժողովը շնորհա -
կալութեամբ ստացած է հետեւեալ նը -
ւենները ... Պ. Ազի Աւագեան հնուդ հա-
զար Փրանք, փոքրիկն Ժիրայր Գրլլը Ճեա-
նի մկրտութեան աթթիւ: Պ. Պ. Արզու -
մանեան եւ Պէրպէրեան (Արժանթէօյ)
հազարական Փրանք ողբացեալ Այրի Տէ -
կին Զարդար Վելեսեանի յուղակասուու -
թեան առթիւ փոխան ծաղկեպասկի: Տէ -
կին Վարդուէի Տէրունեան հնուդ հարիւր,
վախճանեալ Տ. Զաւէն քնն. Հովիւեանի
Հովեանդստեան առթիւ :

ՎԵՐԱՄՈՒԽ

Ֆ. Կ. Խաչի Պոմոնի մասնաձեւի հա -
յերէնի դասընթացքը կը վերաբացուի՝
Հովեանդստեալ մէկին, Հինգարթի առաջ -
դեւ իրենց գաւակները Լիոնի Հայկակեան
վարժարանը Բիւ Պուալո, Ազգային տան
նոր շէնքին մէջ, ուր ամէն հնուդ հանդարաթի
կը դասաւանդուի հայերէնը, առաւոտէն
մինչեւ իրիկուն, ունենալով իրը ուսուց -
չուէի ծանօթ մանկավարժուէի Օր. Ըն -
դայ Սեփանեանը :

ՑԵՐԱՄՈՒԽ

Ֆ. Կ. Խաչի Պոմոնի մասնաձեւի հա -
յերէնի դասընթացքը կը վերաբացուի՝
Հովանդստեալ մէկին, Հինգարթի առաջ -
դեւ իրենց գաւակները Լիոնի Հայկակեան
վարժարանը Բիւ Պուալո, Ազգային տան
նոր շէնքին մէջ:

Արձանագրութիւն, գաւակնեան բարական բա -
ժանում եւ գաւակնեան դիմութիւն առնելու
ինչպէս անունը կրող Հրթիուը լուսին կը
հասնէր:

ՎԱՐՉԱԿԱՐԱ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՐԱԶ

Ֆ. Կ. Խաչի Պոմոնի մասնաձեւի հա -
յերէնի դասընթացքը կը վերաբացուի՝
Հովանդստեալ մէկին, Հինգարթի առաջ -
դեւ իրենց գաւակները Լիոնի Հայկակեան
վարժարանը Բիւ Պուալո, Ազգային տան
նոր շէնքին մէջ:

Այս շաբաթուան յայտագիրը — Սեպտեմբեր 23ին 29

ԼԱ ՇԵՎԵԼԵ ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

EN EASTMACOLOR

Գարծողութիւնը կը ներկայացնէ հին Հովանդստեան պատմութեանէ էջեր : Քը -

րիստոս առաջ 116ին, Հովանդստեան լէզնունները, Մարկոս Նումիդիոսի ա -

ռաջնորդութեամբ, պարտութեան կը մատնէն Հայկական բանակը, գերի վա -

րելու Հայկական պատմապարտիւնները :

Հայ Հրամանաստարը կը գատապարտուի ծառայելու իրեւ սուսերամարտիկ :

Կրէստին մէջ ասիւծի մը հետ կուիր ընթացքին՝ Ասկլեպիոսի կը սպաննէ առիւ -

ծը բարեկամները մէկի առտուն՝ ժամը 6ին, Այ -

սահակ Հայ Հրամանաստարը կը վազրի մը առջեւ կը նետէ Տիգրոնի թագուցիւններին :

600 տեղ, գիները՝ ցերեկին 110 երախաներում, 170 չափահաներում, իրիկուն -
կունները՝ 200 եւ 220 ֆրամին :

ՍՄԵՊՈՂԱԿԱՆ

ՍԵՒՐԻ ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Վարժարանին համար ստիպողարար եր-
կու հովիչ կ'ուղուին :

ԴԵՄԵԼ ՏԵՎԱԿԱՆ

Կումբի հովիչ կ'ուղուին ՏԵՎԱԿԱՆ

ՀԱՅԱՎԱՐ ՀԱՅԱՎԱՐ ՀԱՅԱՎԱՐ ՀԱՅԱՎԱՐ

ՀԱՅԱՎԱՐ ՀԱՅԱՎԱՐ ՀԱՅԱՎԱՐ

նէ, — կոփաք կը պարէր, իբեն վստահուած պարտականութիւնները առանց բողոքի կը կատարէր, և բանատիրոջ բոլոր փափառները կ'իրագործէր :

... Սակայն այս նշանաւոր ճառին ամէնէն յատկանշական կողմը այն չէ, որ մէջտեղ կը հանէ նրուցչեւի նկարագիրը. այլ այն, որ յատակօրէն ցոյց կուտայթէ Սթալինը զիմակապերծ ընողը հաւատուոր սթալինը մըն է իրականին մէջ :

Արդարեւ, յատակ պէտք է ըլլայ մեր մտքուուն մէջ այն իրողութիւնը, որ ընթուչեւի ճառը ոչ մէկ տեղ կը քննադատամէտ Սթալինի քաղաքականութեան հրմանական կէտերը. նրուչեւ համամիտ է եւ « գրական քայլեր » կը նկատէ 1929ի այն սրոշումը, որ ժողովուրուր անմարդկային թշուուութեան մը զիրէր կը նետէր՝ երկրին արդիւնաբերութիւնը աւելի արդ կերպով զարգացնելու համար. այն որոշումը, որ 1930ի սկզբնեւը զիրէթէ վատահօրէն մահուան կը դատապարտէր շուրջ հինգ միլիոն հասարակ զիրգացին ներ՝ յանուն պէտական շահու. այն որոշումները, որոնք անմարդկային զըր կանքներու կը պարտադրէին խորհրդացն ժողովուրուրը Բ. աշխարհամարտին յաջորդող տարիներուն՝ յանուն Սպուտնիկներու եւ Լունիկներու :

Նրուչեւ համաձայն էր եւ է այս ըուլին. Սթալինը կը քննադատէ ոչ թէ սթալինական ըլլալուն, այլ՝ զէշ սթալինական մը եղած ըլլալուն համար : Սթալինը քննադատող ճառին մէջ, իր մտահուութեան առարկան ժողովուրոգին ճակատագիրը չէ, այլ՝ համայնակավար նըւիրաբետ մէտականի իշխանութեան մէտական մը կամաց ժամանակամատութեան հետեւանքով :

Նրուչեւ, իր ճառին մէջ Սթալինը կը ներկայացնէ որպէս « Սեւ Յար » — բայ ունի ուստական իմաստով. այսինքն՝ մէծ տիրակալ մը, բայց Իվան Աշեղի նման խենթ, անմարդկային հանճար : Միեւ ունին ատեն երեւան կը բերէ նրուչեւի թարուն յաւակութիւնը՝ « Սպիտակ Յար » մը ըլլալու. Պետրոս Մեծի նման տիրակալ մը, ոչ իրապէս նուազ անեղ քան իվանը՝ նուազ թշնամիներուն վերաբերմամբ. բայց եւ այնպէս ո՛չ խենթ, ո՛չ անմարդկային, ո՛չ ալ մահամիտուր :

Ահա այս է իրական նրուչեւը, ինչ պէտք էր նան վկայել սպաննուած ոչնդարացի տպաքը, խարուած խեղճ Լուկովը եւ բազմաթիւ այլ համր վկաներ : Այս պիտի մարդու մը հետ խօսակցութեան նստած ժամանակ ըուրովին անբաւար են բարեկամեցողութիւնը, լաւ նպատակներու ու հաւասարակշուուած պիտունի մը ամենակարողութեան վրայ չատերուն ունիցած հաւատքը :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԹԵՍԱՂՈՒԽԵՔԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅՑԻՆ

ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԱԿԱՅԻՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՓԱՅԼՈՒՆ ՅԱՀԱՅԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Թհանգուի Միջազգային Յուցա -
հանդէսը այլեւս իրապէս իր անունին
արժանի, միջազգային ցուցահանդէսի մը
աստիճանին հասած է :

Մանաւանդ այս տարուան 24րդը կը գերազանցէ իր բոլոր նախորդները, թէ շքերութեան, թէ ընդարձակութեան եւ թէ մասնակցող երկիրներու տեսակէ տուի:

Այս տարի կը մասնակցի նաև մէր միունար հայրենիքը՝ Հայրաստան, եւ անոր մասին է այս գրութիւն :

Ռուսական տաղաւարին եւ ցուրչի պարտէին մէջ ցուցագրուած են հայկական արտագրութիւնները :

Ցուցահանդէսի ուստական ընդարձակ հողամասին վրայ պարզուած են, Խորչ. Միունար 15 ազգերու դրօշակները :

Հայկականը հինդերորդ ձողին վրայ է,

կարմիր, կապոյս եւ նարնջագոյնի զարդը

ուղղ կիրածի ու վրան ալ՝ անխուսափելի մուրճ՝ մանգաղը :

Ցուցահանդէսի ուստական ընդարձակ հողամասին վրայ պարզուած են, Խորչ.

Միունար 15 ազգերու դրօշակները :

Հայկականը հինդերորդ ձողին վրայ է,

կարմիր, կապոյս եւ նարնջագոյնի զարդը

ուղղ կիրածի ու վրան ալ՝ անխուսափելի մուրճ՝ մանգաղը :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Մարինյան Շարի, Մոսոյնեան Յովլիսին, Պողոսին Սարգիս, Պալթայ եամ Պողոս, Տարաբնեան Արման, Հայտեան Արման, Հայտեան Համբիր, Յակոբնեան Վագոյ :

Պիետէի քննութիւններուն ներկայացան 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Մարինյան Շարի, Մոսոյնեան Յովլիսին, Պողոսին Սարգիս, Պալթայ եամ Պողոս, Տարաբնեան Արման, Հայտեան Արման, Հայտեան Համբիր, Յակոբնեան Վագոյ :

Պարտէզին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

Ցայդաւարին մէջ կամ մէքենաները, Միունար 14 հունի որոնցմէ հետեւեալ 12ը յաջողեցան :

ՅԱՐԱՇ

ՈՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱԽԱՐԾ ՄԻՍԱՔԻԱՆ

359Ի ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 8606 35EME ANNÉE

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 9^e

Fondé en 1925 Téléph. : PRO. 86-60
R. C. Seine 57 A 2731 C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴՎՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանս և Հայարակապետութիւն, տար. 4000 ֆր. վեց. 2200
Արտասահման՝ տարեկան 5000 ֆրանք: Հատը 20 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ

27

ՍԵՊԵՆՄԲԵՐ

DIMANCHE
27 SEPTEMBRE

1 9 5 9

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 159Ի ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 4407

ՕՐՈՒԱՆ ԽՈՍՔ

ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԴԱՍՆԹԱՑՔՆԵՐԸ

Սեւրի Սամուէլ Մուրատեանէն և
Քէնսիի Դպրոցաէքէն ետք, վերջացող
շաբթուան մնթացքին վերաբառեցան
նաև փարիզեան ըրջանի և գաւառի հա-
յերէնի դասընթացքները:

Ֆրանսաւայ Կապոյտ Խաչ, Հայոց և
կեղեցի, Հայ կաթոլիկ և Հայ բողոքա-
կան յարանուանութիւններ և զնապան
պղային կարմակերպութիւններ կարելին
կը ընեն հայաբնակ ըրջաններու մէջ մայ-
րէնի լեզուի դասընթացքները:

Ֆրանսաւայ Կապոյտ Խաչ, Հայոց և
շաբթուանութիւնները տեղի կ'ունենան
Հ. Յ. Դ. Փողովրդական Տան մէջ ամէն
օր ժամը 5-7, միւս տեղերը հինգշար-
թի գործադրութիւնի օրն է, որ
կ'օգտագործուի այս նպատակին համար:

Մեր մատաղատի աշակերտներն ու ա-
շակերտուանիները շաբթուան մէջ մէկ օր
միայն — յամախ էս օր — առիթ ունին
հետեւելու հայերէնի դասընթացքի մը:

Գաւառի և փարիզեան կարգ մը ար-
ուարձաններու մէջ Հայերը համախումք
կ'ապրին և փոքրիները աւելի մեծ դիւ-
րութիւններ ունին «Հայկական դպրոց»
յամախելու: Մայրաքաղաքին մէջ մէր
հայրէնակիցներու յրուած վիճակը մե-
ծախս էր դժուարացնէ գործը:

Յաւալի է հաստատել, որ տարուէ տա-
րի կը պակսի հայերէնի դասաւանդու-
թեանց հետեւնուերուն թիւը: Պատճառ-
ները բազմաթիւ են:

Կարելի է թիւվալի հոսանքին դէմ:
Չորս ասանեակ տարիներու ընթացքին
սերունդ է փոխուած:

Փոխուած են նաև մատայութիւնները:
Եթէ հայերէնի դասընթացքները շատ

աշակերտ չունին, պատճառը ամէնէն ա-
ռաջ ծնողներն են: Երախաները ոչ մէկ
յանցանք ունին: Անոնք իրենց ծնողնե-
րու հրամանին կը հանապահին մինչեւ ո-
րու տարիք մը: Այդ լաւ տարիներէն
պէտք է օպտավութիւն կայն՝ լա-
ւագոյն պայմաններով և պէտք չէ հրա-
ժարի անկէ: Աղջախն շահելու համար

է որ ասիկա կ'ըսեմ ձեզի:

Խանդական ծափերու մէջ Նախագահը
կ'առաջարէկ «Մարսէլէկզ» երգել եւ ժո-
ղովուրդը կը հետեւի իրեն:

Հայիքուրի մէջ Նախագահը մէկ մի-
լիոն Փրանքի չէք մը տուաւ՝ հանքի զո-
հերուն օգնութեան հիմնադրամին, մե-
ծապէս յուղերով:

Հայիքուրի մէջ մանկութիւն բարձր եր-
կիրսերուն մէջ մէր գերախուութիւնն այն
է, որ չունիք մանկապարտէն և նախա-
կրթարան: Այն չարիք ասէ կը ծնի:

Ոչ մէկ լուրջ միտ կ'ընենք նման զըպ-
րոցներ բանալու համար հոն ուր կարե-
լիութիւններ կան:

Տեղական օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը: Հայերէն լեզուն, Հայոց
պատմութիւնն ու գրականութիւնը միայն
ախտի աւելնան այդ ծրագրին վրայ:

Ուսուերը, որն առաջնորդ է ասա-
մարդու կ'ունենակ տարադրութիւններէն:
Միան չարիք ասէ կը ծնի:

Ուսուերը օրէնքներ կ'ընենք նման զըպ-
րոցներ բանալու համար հոն ուր կարե-
լիութիւններ կան:

Տեղական օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Ուսուերը, որն առաջնորդ է ասա-
մարդու կ'ունենակ տարադրութիւններէն:
Միան չարիք ասէ կը ծնի:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Ուսուերը, որն առաջնորդ է ասա-
մարդու կ'ունենակ տարադրութիւններէն:
Միան չարիք ասէ կը ծնի:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Ուսուերը, որն առաջնորդ է ասա-
մարդու կ'ունենակ տարադրութիւններէն:
Միան չարիք ասէ կը ծնի:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Ուսուերը, որն առաջնորդ է ասա-
մարդու կ'ունենակ տարադրութիւններէն:
Միան չարիք ասէ կը ծնի:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

Միան օրէնքները չեն արդիւ հայ-
կական գորոցներ բանալը: կը բաւէ մի-
այն գործադրէլ քրանսական գորոցնե-
րու ծրագիրը:

ներ էք, Պէրպէրեանը Արեւելքէն կու -
դայ, բայց ձենէ հազար անգամ աւելի
բաւ թափանցած է Փրանսական արդիա -
կան երաժշտութեան : »

Այս ուսանողութեան շրջանին է որ ան
դրած է իր «վեց կտորները դաշնակի հա -
մար», նաեւ զմայլելի «Արակեակի եր -
ւելըր», նուիրուած իր քրոջ, և որուն
առաջին ունկնդրութիւնը լսուած է Փա -
րեզի մէջ, Մարդարիս Բարյանանէ: Թէ՝
դաշնակի կոմորները և թէ երգերը տպա -
րուած են Տիւրան տան կողմէ :

Օննիկ ութ տարուան ուսանողական
շրջան մը ունեցած է Փարիզ, մասսամբ ալ
լօգան: Մէկ տարի նաեւ անցուցած է
Հոոմ, Վիլլա Մէտիսիս, «Փոխ տը Ռոոմ»
շահած երիտասարդ երաժիշտներու ըն -
կերութեան մէջ :

Բայց իր երած շտական պատրաստու -
թիւնը ընդհատուած է, Պէրպէրեան վար -
ժարանին փոխդրութեամբ դէպի Գա -
հիրէ, ուր իր եղբօր Շահանին հետ, տա -
սը տարի վարած է Պէրպէրեան վարժա -
րանը :

Եղիպատոսի այս շրջանը իրեն համար
երաժշտական տեսակէտով պարապ ան -
ցած է սակայն: Մէկ պատարազը ձայ -
նաւորած է Գահէրէի մէջ, Փոլիփոնիք
ձեւով, հոյակապ դործ մը ինքնին թէք -
նիք մէծ վարդետութեամբ յօրինուած :
Եւ նաեւ, ութ պալէներ, ինչպէս «Վար -
դանանք», «Ժամէրի քայլը», «Գրիգոր
Լուսաւորիչ» եւ ուրիշներ, որոնք Շա -
հան Պէրպէրեանի պարապութեամբ, բե -
մագրուած են վարժարանին աշակերտու -
թեան կողմէ: Վստահօրէն, այդ գեղար -
ուեստական պահէրէն անկորնչիլ յիշա -
տակ մը պահած ըլլալու են երկու ար -
ուեստագէտ եղբայրներուն աշակերտ -
ները:

X

1938ին Փարիզ հասնելէն եւ երաժշտու -
թեան մէջ նետուելէն ետք, Օննիկի վե -
րելը եղած է յանկարծական եւ բնուուն,
տարդաւուելով քան տարիներու անխոնչ
տարդագրութեան վրայ :

Անդիկա, ամէն տարի, իր մէծ նուադա -
հանդէներուն, Փարիզի կամ ներ Եորի
Գառնիորի Հովհաննէջ, կամ Ֆիլամէլֆիա,
ներկայացուցած է կարեւոր ստեղծա -
դործութիւն մը, — ինչպէս «Ճերոսի մը
կեանքը», «Ա. ՍէնՓոնի Առաջնինէն»,
«Նարեկ», «Փաթթիս», դաշնակի քոն -
չերթօ մը, ջութակի քոնչերթօ մը անց —
եւ եղանակին Ֆիլամէլֆիայի իր մէծ
նուադահանդէսին: Իր վերջին դործը
«Սասունցի Դաւիթ» կը մնայ անաւարա:

Օննիկ Պէրպէրեան եղած է Սփիւրքի
Հայութեան, Մէկթանան եւ Պէլլա Պար -
թոքք: Իր մոթիփները առնելով Հայ ժո -
ղովրդական երաժշտութեանէն, ան սուկ -
ծած է Սփիւրքահայ Համերգային երա -
ժշտութիւնը: Օննիկ Պէրպէրեան կառու -
ցանող երաժիշտ մը եղած է: Իր թողած
երաժշտական սուկդագրութեանը մէ -
ծարդէք է :

ՄԱՆՆԻԿ Պէրպէրեան

ՄԻՏՔ ԵՒ ԱՐՈՒԵՏ

Գ. ԵՍՏՈՆԱԿԱՆ(*) ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

★

Եստոնիոյ աշխարհիկ գրականութեան
պատմութիւնը կը սկսի 17րդ դարու կէ —
սերուն: Խոկ 18րդ դարուն եստոներէն
լիզուով լոյս տեսած են պատմուածքնե -
րու եւ բանաստեղութիւններու ժողո -
վածուներ, կազմուած՝ մերձպալթեան
Գերմանացիներու կողմէ (ինչպէս պա -
րագան էր Լատվիոյ համար եւս):

Եստոնական պատմին գրականութեան
ընունէն առաջին 19րդ դարու կէ —
սերուն իսկ առաջին 19րդ դարու սկսու -
սկիցը: Այս ժողովուրդի պատմութեան
մէջ ականաւոր լուսաւորիչ, գրող եւ պղ -
գային գրականութեան հիմնադրքը հան -
դիսացած է Ֆրիդրիխի Ռէնցուուլ Կրէյց -
լավդը (1803 — 1882):

1820ին ան սկսած է Բարգմաննել Շլլէ -
րի եւ Կէօթէի ստեղծագործութիւնները: 1826 — 1833 թուականին յաձախած է
Տարտուի (Դորվատ) Համալսարանը, երլ
նոյն Համալսարանին դասունթացքներուն
կը հետեւէր նաեւ Խաչատուր Աբովիեանը:

Եստոնիացիներուն համար Կրէյցլավու

այն է, ինչ որ է Աբովիեանը՝ Հայերուն
համար:

1840ական թուականներուն Կրէյցլավու,
Ֆիլման, Եակորսոն եւ ուրիշներ կը
ստեղծեն եստոնիական գեղարդուստական
գրականութեան առաջին դործերը:

Ֆելմանի սկսած դործը շարունակելով,
Կրէյցվալի խորապէս կ'ուստամասիրէ իր
ժողովուրդին բանահիւսութիւնը եւ տա -
սը տարուան տքնաջան աշխատանքներէ
ետք կը հաւաքէ ու գրական մշակման
կ'ենթարկէ եստոնիական պագային Եպո -
սը՝ «Կալիվիպակոէգ»ը: Այս ժողովրդական
վէպին մէջ կ'արտայայտուին Եստոն ժո -
ղովուրդին դարաւոր կեձէրը, անոր պայ -
քառութեան եւ անկախութեան համար:

1850 — 60ական թուականները եստո -
նիական ժողովրդական բանաստեղծու -
թեան գարգացման սկիզբն է: Այսուղ ալ
կելլորնական դէմքէրէն մէկը կը հանդի -
սանայ Կրէյցվալդ:

Այս շրջանին, իրենց ստեղծագործու -
թիւններու հանդէս կուզան նաեւ բա -
նաստեղծներ Ռէյնալդը, Վեսկեն, Լի -
թիւ Գոյուուր եւ ուրիշներ, որոնք քնա -
րերգական չունչով դրուած իրենց բա -
նաստեղծութիւններուն մէջ կը դովերդնե
հայրենիքի մէրը, բնութիւնը եւ հեղունչ -
մանական գաղանակ պատուած իրենց բա -
նաստեղծութիւններուն մէջ կը դովերդնե
հայրենիքի մէրը, բնութիւնը, եստոնիա -
կան լեզուն:

Քննադապական իրապաշտութեան գը -
րականութիւնը եստոնիուր մէջ կը սկսի
19րդ դարու վերջերը եւ 20րդ դարուն
սկիզբը:

Միջ՝ պատերազմեան տարիներուն կը
սկսին ծաղկիլ բանաստեղծական, ար -
ամի եւ թատերազմական սկները: Այս բո -
լոր անունները, որոնք պիտի յիշնէն այ -
ժքմ՝ իրենց գրական ստեղծագործութիւն -
նը սկսած են երկրորդ աշխարհամարտէն
առաջ, եւ եստոնիոյ խորհրդելը, եստոնիա -
կան լեզուն:

Քննադապական իրապաշտութեան գը -
րականութիւնը եստոնիուր մէջ կը սկսի

1938ին Փարիզ հասնելէն եւ երաժշտու -
թեան մէջ նետուելէն ետք, Օննիկի վե -
րելը եղած է յանկարծական եւ բնուուն,
տարդաւուելով քան տարիներու անխոնչ
տարդագրութեան վրայ :

Անդիկա, ամէն տարի, իր մէծ նուադա -
հանդէներուն, Փարիզի կամ ներ Եորի
Գառնիորի Հովհաննէջ, կամ Ֆիլամէլֆիա,
ներկայացուցած է կարեւոր ստեղծա -
դործութիւն մը, — ինչպէս «Ճերոսի մը
կեանքը», «Ա. ՍէնՓոնի Առաջնինէն»,
«Նարեկ», «Փաթթիս», դաշնակի քոն -
չերթօ մը, ջութակի քոնչերթօ մը անց —
եւ եղանակին Ֆիլամէլֆիայի իր մէծ
նուադահանդէսին: Իր վերջին դործը
«Սասունցի Դաւիթ» կը մնայ անաւարա:

Օննիկ Պէրպէրեան եղած է Սփիւրքի
Հայութեան, Մէկթանան եւ Պէլլա Պար -
թոքք: Իր մոթիփները առնելով Հայ ժո -
ղովրդին ծաղկիլ բանաստեղծական սկսու -
սկիցը:

Մասնաւու Սուսաւին ԱՂՋԻԿԸ

ԱՄԻՐԱՅԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

ԱՅԼԱՍԵՐԱԾՆԵՐԸ

Ա. ՄԱՅՐ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՅԼԱՍԵՐԱԾՆԵՐԸ

ԱՂԵՏԻ...

*

Ամբողջ աշխարհի ուշադրութիւնը այս թիւ կերպնացած է երկու կիտերու շուրջ. — Ռուսական հրթիւը, որ լուսին հասաւ եւ Այզընհառուրը — Խրուչչեւ իսպակութիւնները :

Մեծ, նոյնին կ շատ մեծ յաջողութիւն մըն էր առաջնորդ: Բոլոր երկիրներու պետական վարիչները, ինչպէս գիտուններն ալ, չնորհաւորեցին Խ. Միութիւնը՝ իր ձեռք բերած այս փայլուն, աննախընթաց յաջողութեան համար: Յոյս կայ, որ վեց ամիսէն մարդիկ պիտի կրնան երթալ լուսին եւ... հոն մնալ կամ վերադառնալ մեր փոքրիկ մոլորակը :

Ընդունինք մենք ալ, որ ասիկա յաջութիւն մը չէ միայն, այլև յալդանակ մըն է: Վիճակադրական կարդ մը անդեկութիւններ, հրատարակուած ամէկ 7—8 տարի առաջ, արդէն նախատեսել կուտային այս յաղթանակը :

Համաձայն Ֆորտի կրթական յանձնախումբի կազմած վիճակադրութեան, Միացեալ Նահանգներու մէջ կան ու կը դործեն ութ հարիւր հազար ճարտարապէտներ: Աշխարհի մէծերուն մէջ երկ քորդը՝ Խ. Միութիւնը ունի 650.000 ճարտարապէտներ :

Յառաջիկայ տասը տարուան ընթացքին, աւելի սուր բնոյթ պիտի ստանայ մրցանքը այս երկու երկիրներուն Միաց. Նահանգներուն եւ Խորհրդ. Միութեան միջեւ: Տասը տարի ետք Խորհրդ. Միութեան պիտի ունենայ մէջ միլիոն երկու հարիւր ճարտարապէտներ: Աշխարհի մէծերուն մէջ երկ քորդը՝ Խ. Միութիւնը ունի 650.000 ճարտարապէտներ :

Գերազոյն Խորհրդի մէկ նիստին մէջ, Խ. Միութեան կրթական նախարարը կը յայտարարէր, թէ 1952—1958 ըրջանին՝ համալսարաններու ու բարձրագույն վարժարանները Սիրիուսը առաջնորդ կամ առաջնորդ է եղած էլեկտրոնական համականերու ու առաջնորդ է աշխարհի միջեւ: 1959—1965 ըրջանին՝ այս թիւը պիտի բարձրանայ երկու միլիոն հարիւր հազար ճարտարի:

Մեզի պէտք են աշխատող բազուկներ եւ ոչ թէ աշխատող երեւակայութիւններ, կարծես ըսել կ'ուղեն աշխարհի վարիչները: Այսո, իրաւամը, լուսին երթաւու եւ վերադառնալու կամ չլեռա գաղաքանը մէկ հոթը հարիւր հազար մասնակիտներ: 1959—1965 ըրջանին՝ այս թիւը պիտի բարձրանայ երկու միլիոն հարիւր հազարի:

Մեզի պէտք են աշխատող բազուկներ եւ ոչ թէ աշխատող երեւակայութիւններ, կարծես կ'աղոնուացնեն, բայց գիտունները միայն լուսին հասցնել մեղ:

Այս հաշուով ուրեմն ողջ մարդ պիտի չմնայ Միացեալ Նահանգներու մէջ, եթէ յորդակումը կը կրութուի կամ շարունակուի: Ասիկա այլեւ աղէտ մը չէ, այլ ուրիշ րան մընէ, որուն յարմար բառը զբան ոչ բանաստեղծներ կամ վիպապիներ:

Այս ուղղութեան կը հետեւի արդի կրթութիւնը: Լաւ բանաստեղծները մեր հոգին կ'աղոնուացնեն, բայց գիտունները միայն լուսին հասցնել մեղ:

0—10 տարբարէն հասուած է բանաստեղծութիւնը, եւ անոր տեղ զրուած է գիտութիւնը: Ուրիշ խօսքով՝ հիմա հարցը այս չէ, թէ ո՞ւրի, աշխարհի ո՞ւ մասին մէջ տա-

դալի էր դրսում, բանտի մէջ գոյութիւն չունէր այդ երկու օրը. մտքերին մէջ հաշուուել էինք կարծի վատագոյն երեխ հետ ու այլեւ չինք մտածում:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու ու զգուեցնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան կամ պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութիւնը:

Հատ մեծ նախակութիւն ունէր ի հարկէ եւ ան, որ հոծ բամբութիւն էինք, իւրաք հետ կապուած աւել—պահան բարձրագույն կապերով եւ, որ զիմանը է, գեա նոր էինք եկել դրսից, գեա ժամանակ չինք ընեցել ձանձրացնելու միմեանց:

Վանական ու վատագոյն բամբական չիալի վատի մասին առաջնորդ է աշխարհի վատագոյն բամբական պահան էր գոյութի

կապուի խանդակաթ սիրով մը : Արման նոյնպէս կը սիրէ Մարկրիթը և երկու երիտասարդներուն կազմ կը տեսէ մինչեւ այն օրը, Երբ Պ. Տիվալ, Արմանի հայրը, իր զաւկին շահաբեր ամուսնութիւն մը յաջողցնելու մտօք, կը գիմէ Մարկրիթին և կ'առաջարկէ անոր որպէսզի այս վերջնը խոկելով մէճն կապ իր որդույն հետ, վերապարձէ անոր իր ազատութիւնը, որպէսզի ծերունին կարողանայ յաջողցնել նախատեսուած ամուսնութիւնը :

Մարկրիթ առաջին առթիւ կ'ընդկփ իրն եղած առաջարկին դիմաց, սակայն տակաւ տեղի կուտայ ծերունի Տիվալի համորդի խօսքերուն և իր սիրածին են թարկեալ երջանկութեան ի նպաստ՝ կը զահէ իր սէրը և իր համարի Արմանին: Հետեւալ օրը, Արման, որ անտեղեակ է այս անցուղաբաներէն, երբ իր սովորական այս այցելութիւնը կուտայ Մարկրիթին, փակ կը զահէ անոր գոնէրը իր առջեւ: Եւ աւելին, այնուհետեւ Մարկրիթ երիտասարդը իրմէն բոլորովին հեռացնելու ջանասիրութեամբ, կը ցուցադիրէն նոր կապեր, հարապարակ կ'իջնէ նոր սիրահարներու հետ ...

Արման վրէժ լուծելու համար «ուխտագութեամբ» համար կը տեղեկանայ իր հօր սարքած զամին, կը վաղէ մեծած հոգի ու աղոնի երիտասարդուհին մօտ, երբ արդէն այս վերջնը հիմանատի միարանիրուն մէջ, թօնչնու խանձած սիրու կրակին, իր հոգին կ'աւանդէ նոյն ինն Արմանի թեւերուն մէջ:

Տիվալ Արդիի այս երկը համաշխարհային մէծ համարակամ մէջ ամառակման առերէն իսկ:

Զարտար թատերագրին զրչով ԱլՓոնսին Տիվալիսին անմահացած է, և այսօր, անոն մահէն մօտաւորապէս զար մը ետք (ԱլՓոնսին մեռած է 1837ին, 23 տարեկանին) տակաւին անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Մեռելոց առներուն ծագկեպասակներ կը գետեղն տարաբախս երիտասարդուհին Մոնքալիսասի գերեզմանատան մէջ դառնուող հողաթումքին վրայ :

Սառա Պետարէն եւ էլքոնարա Տիւզէն ետք, համաձայն լողհանուր կարծիքն այսօր էավիճ ֆեօյէր կը նկատուի լաւազոյն մէկն Մարկրիթ Կոթիէի տիրապարին :

Զարտար թատերագրին լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար առներուն ծագկեպասակներ կը գետեղն տարաբախս երիտասարդուհին Մոնքալիսասի գերեզմանատան մէջ դառնուող հողաթումքին վրայ :

Սառա Պետարէն եւ էլքոնարա Տիւզէն ետք, համաձայն լողհանուր կարծիքն այսօր էավիճ ֆեօյէր կը նկատուի լաւազոյն մէկն Մարկրիթ Կոթիէի տիրապարին :

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման առներուն մէջ:

Հեռու վիպական թատրոնի լաւահանուաչ շշատէն, իսկ անդամայնայ էավիճ գոնէ մէկն անդամայն անձանօթ ձեռքիր մ-մէն Համար, առներուն ծագկեպասակներ կ'իջնէ Մարկրիթ Կոթիէի մահուան մահանդին առջեւ, հանդիսատեսներու իսկ ամառակման

զրոյներն աւ կ'աշխատէին արևմտեան իրենց պաշտօնակիցներուն եղանակով : Արդարեւ, ժօմ 40 լրագրովներ կը համեւ էին Խրուչեւ, յուսանկարներն ու լուրքերն արարուն Մոսկու հասցենով :

Քէմփ Տէրիսի խօսակցութիւններէն ետք, Խրուչեւ մամուլի ասուլիս մը աբաւ ամերիկան Մամուլի Աղջային Ակումբին սովորութեան համաձայն՝ հարցումները զրաւոր եղած էին :

Խրուչեւ պատասխանեց կարգ մը հարցումներու, յայտարարելով թէ իր այցելութեան չնորհիւ յաջողած էր տեսնուիլ ամերիկացի ժողովուրդի ներկայացուցիչներուն հետ. «12 օրը շատ չէ, այսուհետեւ կարողացայ զաղափար մը կազմել Միացեալ Նահանգներու մասին, ինչ որ օգտակար եղաւ իրերահասկացուցիչնեան համար» :

Խրուչեւ յայտարարութիւնները ընդհանրապէս նպաստաւորէին.՝ Նախագահ Այզնհաուըրի հետ հաճելի խօսակցութիւնը ունեցաւք : Ամերիկան գործի մարդոց ըրջանակներէն այն տպաւորութիւնը ստացայ՝ թէ անոնք կ'ուզեն առեւտրական յարաբերութիւններ ունենալ ի. Միութեան հետ : Խորհրդային ժողովուրդը բարեկամարար պիտի դիմաւորէ Նախագահ Այզնհաուըրը : Խորհրդային մարդոց ապրելակերպը կը նախընտրեամ ամերիկան ապրելակերպէն, եւն :

Մամուլի ասուլիսէն ետք՝ Խրուչեւ հեռատեսիլ ճառ մը խօսեցաւ ամերիկացի ժողովուրդին, չեշտելով թէ ինք կը սիրէ Ամերիկացիներու «բարի սիրտը» : Ի. Միութեանը պատերազմ չի պատրաստերուեմ, ի՞նչ պէտք ունինք այս զինքերը : Միլիոնաւոր տոլարները ծախսելու աւելի լաւ միջոցներ կան Միացեալ Նահանգներու թէ ի. Միութեան մէջ :

Այսուհանդերձ, խորհրդային վարչապետը չմուգութեան մասին պազմապատճեան մասին, աւելցնելով թէ երկու Գերմանիաներու հետ հաշոտութեան դաշինք մը կնքելով չարիքին առջքին առջքութեան պիտի ըլլայ :

Կիրակի իրեկոն ի. Միութեան վարչապետը վերադառն Մոսկուա, ուր հասնելի առաջ չնորհակալութեան հեռակարգի մը զրկեց Նախագահ Այզնհասուրը : Խորհրդանութիւնը ու իրեն ընկերացող ներուն անունով չնորհակալութիւն կը յայտնէ Նախագահ Այզնհաուըրի եւ ամերիկացի ժողովուրդին, այն սիրալիր ընդունելութեան համար զոր ըրին իրենց :

Խրուչեւ կը չեշտէ թէ իր համբորդութիւնը շատ շահեկան եղած է աւելի մոտէն ճանչնալու համար Ամերիկան եւ անոր ժողովուրդը եւ կը վերջացնէ անզամ մը ալ կրկնելով թէ Այզնհաուըրի հետ ունեցած խօսակցութիւնները պիտի ծառայեն ամրապնելու խաղաղութիւնը :

Ա. Զ. Գ.

Այն նախկին ուղղմիկները որ Բողը վերաբարձեցին, անցեալ Օգոստոս 14ին, կրնան այդ օրը հանուան նկարները գտնել Հայ Նախկին Խաղմիկներու դրասեն անկը, 32 թիւ տը Թրէվիք :

Օր ԶԱՐՈՒՀԻ ԽԱՉԵՐԵԱՆ
Պ. ՄՈՐԻՍ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
Ամուսնացած

Կնքահայրութեամբ Յակոբ Աբրահամ - եանի :

27 Սեպտ., 1959 Փարիզ

Հ. Յ. Ռ.

Էնկերական ժողովներ

ՄԱՐՍԻՑԼ - Սէն Ժերու - Հ. Յ. Ռ.
«Հայոսան» Ենթակոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս Շաբաթ, ժամը 21ին, նախապէս որոշուած հաւաքատեղին : Կը հրամակուին նաեւ Դրո խումբի ընկերները : Խիստ կարեւոր օրակարգ :

ՀՈՒՏՈՎ ԼՈՅՍ ԿԸ ՏԵՍՆէ

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ
ԺՈՂ. ԱՄՄԱԹԵՐԻԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Հուտով լոյս կը տեսնէ Մայիս - Յու - նիս թիւը, որ ուշացած էր կամքէ անկախ պատճառներով : Տպակութեան յանձնուած է Յուլիս - Օգոստոս թիւը :

Բովանդակութիւն Մայիս - Յունիս թիւն (209 - 210) :

«Միզող տղան» Պրիւէլի մէջ (Հայ - Բոյճ) : Երախաններուն ախորդակը (Տնք. Պրինչը այս լուսնու համար (Տնք. Աշխան) : Քրութիւնը զօրութիւնը (Տնք. Գալուստիսան) : Հայոսանի վարդերը (Շահինան) : Վաղուան միջուկը (Պրինչ. Պալուստիս) : Երբ սրբ - տիւն մայր երակը կ'ընդլայնի (Փառփ. Քամիլյ Լիսն) : Խլիրը կը բուժութիւնինքնին (Տնք. Պրինչը Աշխան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Կան սերնդագործութիւն (Շ. Նարդունի) :

Սիստորին մասին (Զիբունի) : Ա. Մամրնաբոյժին խրառները (Ս. Ուսկիսան) :

Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւն (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ԲԱԺԱՆՈՒՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵ - ԲԲ. : Տարեկան 1500 ֆրամի Ֆրանս - այսի համար, 1750 ֆրամի արտասնինքնի համար : Դիմել Շ. Նարդունիին՝ Յառաջիւնը լիքրազրատան հասցեվ :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին խրառները (Ս. Ուսկիսան) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ԲԱԺԱՆՈՒՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵ - ԲԲ. : Տարեկան 1500 ֆրամի Ֆրանս - այսի համար, 1750 ֆրամի արտասնինքնի համար : Դիմել Շ. Նարդունիին՝ Յառաջիւնը լիքրազրատան հասցեվ :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

ՀԱՅՈՎՈՐ Մայիսի թիւն (Զիբունի) : Ս. Մամրնաբոյժին մասին (Զիբունի) : Ծխել թէ չժխել (Տնք. Աշխան) : Բոյ սրբ որ հրաշք կը գործէ (Քառհան) : Արուեստական չշառառութիւնը (Կաչունի) : Տաղ թիւթիւնը : Մրցում :

Հ. Յ. Ռ. Ս. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՆԹԱԿՈՄԻՏԻՏԵՒ

ՅՅՈՒ ՏԱՐԵԼԻՑ Ա. ՖՈՐԱՐ

նեցինք. Ֆրանսայի մէջ, բայց Մատրիտի փարթամ ու հրաշալի ֆիլիի երկրորդ պանդոկը և Քաղաքանքայի նշանաւոր ել Մանուկը Հիլքը Ֆրանսացիի մը մի-ջոցաւ Հիմնուեցան :

Թէքսամի քարիւղի հսկաներէն Հիլ-թըն, որ զանապահ մայրաքաղաքներու մէջ իր անունով պանդոկ - փալասներ չինել տալին ետք, յասակագիծ մը ի ձեռուն՝ Փարիզ ալ եկաւ փալաս մը շինելու մատրութեամբ, բայց իր երեւակայած ու ակնկալած շահը զգունելով՝ իր իդքը իրականացուց սոյն փալասը կանգնեցնելով Պոլուոյ մէջ :

Օտար երկիրներու մէջ սունկի պէս նորանոր օգափոխութեան կայաններ կը բուսնին, Ֆրանսայի Վալ տ'ի կը ըստ Ելք. Ծրբալին բացառութիւններ են : Քանդուում Ոչն Մալոյի փալատիները մաքրեցին եւ քաղաքը չինեցին, սակայն մոցացն չքեզ պանդոկ մը շինել :

Բաղդատութիւն մը զրօսաշրջիկներուն յատկացուած մէր պանդոկներու սենեակներուն եւ օտար երկիրներու պանդոկներուն միջնեւ — Անցաւաները կօգունի մէջ կանու ասինք միջակ դասակարգի պան - դոկի մը առջեն, մեղ չիւրասիրով պաշ - տոնեան երկարացուց երկու սենեակին դարձ մէր պահանջանձ երկու սենեակին դինը, առաւուեան նախաճաշը, ծառա - յութիւնը եւ բոլոր տուրքերն ալ մէջը ըլ - լարով, 6400 Փրանք : Քէս մը սուռ զը - տանք այս զինը, բայց իր երեւական կոճակի հպումով մը վերեւակին դուռը բացուեցաւ ու վեր բարձրացաւ յարդարացներ՝ մէնք մեղ զտանք չամուր, չփեղ ու մէջ կարգապատ, նոր կարսանիներով, զոյր վարագոյննեւ - րով, թիկնաթոռները, բազկաթոռները, ա - ծիւրելու եւ լուսացուելու ընտիր առար - կաններ, արդուղարգի յատուկ ճաշակով պատրաստուած փոքր սենեակ մը, հեռա - խոս, բարձրախօս, ամէն անձի անկողի - նին մօտ չարժական լամբ մը, հագուստ - ներու համար խոչոր պահարան մը, զը - րան մօտ կօշիկներ ներկելու մասնաւոր անկիւն մը, խճաքարերով զարդարուած բաղնիք մը, երեք խոչոր ցամքոցներ եւ անձեռոցները : Բաղնիքին առարկաները հականեիւուած ըլլալը հաստատող զիր մը փակցուած անձեռոցներուն ծայրերը, անձ կլուիք մէկ մէկ կտոր օճառ, պահարանին ալ մէջը կծիք մը թէլ եւ առեղ մը :

Նախաձաշը կը սպասարկին ափսէով մը, որ ելեքարական կոճակի մը հպու - մով ու մէջոցաւ կը վերածուի չորս սո - քերով սեղանի մը՝ դրուելու համար ան - կողնին վրայ : Նախաձաշի ափսէին քայլ օրուան թիրթը եւ հաչուեցոյցը : Ոչ մէկ ասանթիմ իրեւել յաւելում, ոչ ալ նուէր : Ամէն կողմ զուարթութիւն : Այս զասա - կարգի պանդոկ մը նոյն պայտաններով Ֆրանսայի մէջ երեք անդամ աւելի սուլ կարժէ եւ գրեթէ անդամնելի :

ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏՅԻ

(Մնացեալը յաջորդով)

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԹԵՐԹՈՒՆԻ (13)

ԱՄԻՐԱՅԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՅԼԱՍԵՐԱԾՆԵՐԸ

Ա.

ՄԱՅՐ ԵՒ ՈՐԴԻ

Ու յանկարծ կը կծկուէր անկիւն մը, թիկնոցին տակէն կը հանէր հրազդէնը, ուսին կը կոթեցունէր. նշան առնելով քանին մը քայլ անդին ինք իր վրայ պէրուած շան մը, որ կը քնանար, վասանդին անդիտակ :

Եւ ահա սուր, օրհասական կալկանձ մը կը բարձրանար մութիւն մէջն . կէն - դանին կ'իյնար՝ զալարուելով, շանթա - չար, որսորդը իսկոյն վրայ կը հանէր, պարզի մը մէջ կը նետէր դիմակ, կը շար - կէր, այլ արակ քայլերով տուն կը դառ - նար, իր յամանցութեամբ կը դուռը նույն մէջ :

Ցերեկները, որսորդը զարանամուտ կը սպասէր իր պարտէլին ծառերն՝ փառելով, յան - դիսէ անդամներուն մէջն մէջ տարքափառ պայտաքանին ըստներուն եւ կատուն - րուն՝ թիգնանութեամբ գոյց կուտար : Ամէն մարդ, անոր ունարդոր դիմասուրութեամբ պարագաներու մէկ մը առջեւուած վարեւուր:

ԲՆԿԵՐԱՅԻՆ

ԶՈՐՍ ԿԻՆԵՐԵՆ ԵՐԵՔԸ ԶԵՆ ԿՐՆԱՐ ԵՐԱՉԱՆԿ ԸԼԼԱԼ...

— Երապէս երշանի՞կ է :

Այս Հարցումը կ'ընենք կիներս՝ մէնք մէնէ տանենէք զեղի, երբ թերթերու մէջ կը տեսնենք զեղեցի գէմքը էլլանուէի Մարկարէ - թի:

Զիս շրջապատող բազմաթիւ երիտա - սարդ կիները կ'ըսեն :

«ԽԵՂ Մարկարէթ »: Կը նշանակէ թէ ամուսուած կը զանեն զայն, անոր համար որ ամուսնացած չէ 29 տարեկանին : Բայց ուրիշներ, երբ ամուսնանալու մասին դանայ խօսքը՝ կ'ըսեն : Ամուսնութիւն առաջարկեցն ինձի : Կը վարանիմ : Միւս կողմէ սա - կայն, կը վախնամ ծերանալիք »:

Հարց կուտամ ես ինձի, թէ արդեօք յի - մար չէ՞ն այսպէս խորհուղիները : Որպէ - սեաւ համուուած եմ որ, հազուաղիւս բացառութիւնները մէկ կողմէ առնելով, կին մը չի կրնար երշանիկ ըլլալ առանց ամուսնին սեռուածներուն մէկ կողմէ կ'ըսեն : Ամուսնէն կարեւու մէկ խոդի իր կարդարութիւն կ'ըսեն :

Այս ինդրին առնչութեամբ, նախ ըլ - լարով, 6400 Փրանք : Քէս մը սուռ զը - տանք այս զինը, բայց իր երեւական կոճակի հպումով մը վերեւակին դուռը բացուեցաւ ու վեր բարձրացաւ յարդարացներ՝ մէնք մէջն պատեած ասմանակէտ մը ըստ իսկ առաջարկելու :

— Քիսակուսական տեսակէտով՝ անվի - ճելի է որ անհարժեշտ չէ : Կին մը երբէ քամուուած միջնուած վիճակ մը չունենար առանց ամուսնին, որովհետեւ զուրկ կ'ըսել լայ մայութեան կատամէն : Անքնականուն եւ վասակաւուր է մնութեան դէմ զործել : Դիմացէք երիտասարդ մայրերը, որքան երշանիկ են անոնք :

Կիներուն մէծամասնութիւնը չուզեր ամուրի մնալ : Շատ անգամներ յեղեկ - ուած է անոնց միեւնոյն յանկերը թէ ամ - ուանութիւնները իրենց կենաքին զլիսաւոր հարկադրանքն է : Այս զաղագիւրով տո - գորուած իրենց մանկութիւնէն սկսեալ, ինկերը եթէ չամուսնանան, կամ նոյնիսկ եթէ որոշած իսկ ըլլան չամուսնանալ, միշտ կ'օրորուի, իսկ երկրորդը չա - րուական արժեքը լուսական մասնակիւն առաջարկեցն իւնիքը մէկ կողմէ մը մուսական անդամներուն մէջը կ'ըսեն :

Երբ կողմէ, բնախօսական տեսակէտով՝ ամուսնութիւնը չուզեր ամուսնութիւնը կ'ըսեն : Այս մը սուռ զինը կ'ըսեն :

— Քիսակուսական պատասխան կ'ըսեն : Այս մը սուռ զինը կ'ըսեն :

— Երբ կողմէ կ'ըսեն : Կ'ակնարկեմ երի - տասարդ աղջիկներու որոնց համար չուզաւ է եւ շշասական կ'ըսեն : Անգամ ամուսնութիւնը իրենց կ'ըսեն : Այս մը սուռ զինը կ'ըսեն :

Երբ կողմէ կ'ըսեն : Կ'ակնարկեմ երի - տասարդ աղջիկներու որոնց համար չուզաւ է եւ շշասական կ'ըսեն : Անգամ ամուսնութիւնը իրենց կ'ըսեն :

— Բնախօսական տեսակէտով՝ անվի - ճելի է որ անհարժեշտ չէ : Կին մը երբէ քամուուած միջնուած վիճակ մը չունենար ամուսնութիւնները : Անգամ ամուսնութիւնը կ'ըսեն :

— Այս մը սուռ զինը կ'ըսեն : Այս մը սուռ զինը կ'ըսեն :

— Այս մը սուռ զինը կ'ըսեն :

